

Turizem na pohodu

Kaj moramo vedeti, preden se odločimo za kmečki turizem?

stran: 7

Vesel božič

Bogastvo praznovanja in tradicije.

stran: 10

Akademik Božidar Lavrič

Sto let po njegovem rojstvu.

stran: 12

Bloški teki bodo

Priprave za organizacijo tradicionalne prireditve so stekle.

stran: 17

Glasilo občine Bloke

Letnik 1, številka 1, januar 2000, cena: brezplačno za vsa gospodinjstva na področju občine Bloke

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Občinskemu glasilu na pot

Pred nami je prva številka glasila občine Bloke. Veseli in ponosni smo, da nam je izdaja uspela že v prvem letu delovanja. S tem korakom smo se tudi na področju informiranja postavili ob bok večjim občinam, ki imajo v izdajanju občinskih glasil že dolgoletno tradicijo.

Pobudo za izdajo glasila smo prejeli že pred nekaj meseci. Nekaj časa smo potrebovali za razmislek, kako se lotiti dela v finančnem in organizacijskem smislu. Vedeli smo namreč, da moramo poiskati ustrezen način, kako objektivno obveščati vse občane o dejavnostih, ki se in se bodo odvijale na področju občine.

Občinsko glasilo bo predvidoma izhajalo štirikrat letno. V bodoče imamo namen vsebino glasila še razširiti in obogatiti z raznimi prispevki, ki jih bodo prispevala društva in posamezniki. Občinsko glasilo bo odprtega tipa, veseli bomo vsakega članka oziroma pobude o vsebinskih in oblikovnih dopolnitvah. Ob tej priložnosti vabim k sodelovanju vse, ki bi kakorkoli želeli sodelovati in obogatiti vsebino tega glasila.

Vsepovsod je že čutiti praznično vzdušje. Ob tej priložnosti vam iskreno zaželim v prihajajočem letu vsega, kar si sami najbolj želite. Lepo praznujte v krogu svojih najdražjih, pozabite na vsakodnevne skrbi in si naberte novih moči za vstop v novo tisočletje.

Župan Jože Doles

Postavili smo temelje občini Bloke

Po več kot štiridesetih letih je slovenski parlament ustanovil občino Bloke. Po zakonu je občina pričela delovati 1. 1. 1999. Občinska uprava in organi občine smo morali tako prebroditi vse začetniške težave. Seveda imamo že kaj za pokazati, tako da bo v prihodnje nekoliko lažje.

Za nami je prvo leto delovanja občine Bloke. Zato je prav, da se ozremo na prehojeno pot in pregledamo, kako je potekala ustanovitev in nadaljnje delovanje.

V novoustanovljeni občini je bilo potrebno vse aktivnosti začeti na novo. Naši prvi koraki so bili usmerjeni v vzpostavitev formalnih pogojev, ki so potrebni za delovanje vsake občine. Tako smo že na prvih sejah občinskega sveta, ki so potekale v januarju in februarju, izvolili vse potrebne komisije občinskega sveta, nadzorni odbor in formirali občinsko upravo v minimalni

zasedbi. Vsa novoizvoljena delovna telesa občinskega sveta, občinski svet in občinska uprava so takoj začeli z resnim in odgovornim delom. Tako smo že v zgodnjem spomladanskem času sprejeli dva temeljna akta, ki jih mora imeti vsaka občina, in sicer statut in poslovnik občine Bloke. Vzporedno s temi aktivnostmi smo se lotili tudi prenove prostorov, v katerih deluje občinska uprava ter potekajo sestanki in seje občinskega sveta ter ostalih delovnih teles. Da bi prenovo opravili čim ceneje, smo v te aktivnosti vključili delavce, ki so zaposleni preko javnih del, strokovna

dela pa so opravili obrtniki iz področja občine Bloke. Za vzpostavitev normalnih pogojev dela občinske uprave smo nabavili tudi novo pisarniško pohištvo ter nujno računalniško opremo.

Tako organizirani smo se nato lotili naslednje pomembne naloge – prehod na samostojno financiranje. Za ta prehod je bilo potrebno izvesti nekaj nalog, in sicer sprejeti zaključni račun za leto 1998, sprejeti proračun za tekoče leto ter izpeljati delilno bilanco z občino Loška dolina. Dobro sodelovanje z občino Loška dolina.

Nadaljevanje na 3. strani.

garancija 3 leta ali 100.000 km

3.299.900 SIT

NOVI

SEPHIA

SPORTAGE

**PRIDE
WAGON**

1.349.900 SIT

Vesel božič in srečno novo leto!

ZELO UGODNO AVTOPLAŠČI

FULDA, LASSA, DEBICA

OPTIČNA NASTAVITEV PODVOZJA,

KIA MOTORS KRAŠEVEC

Studenec 12 a, Nova vas, tel.fax: 061/798-106

Ne veste kam poslati popotnika, tujca
ali vašega gosta na spanje ali kosilo?

Vse to vam nudi PENZION SLAMAR.

Imamo 6 sob s tremi zvezdicami

(13 postelj + 4 pomožna ležišča)

60 sedežev v gostilni in

35 sedežev na mirnem vrtu.

SE PRIPOROČAMO

PENZION SLAMAR
STRMAN SLAVKO IN MARIČKA
NOVA VAS 45
1385 NOVA VAS
Tel-fax 061-798-152

Kava bar Tanja

Nova vas

*Prijeten kotiček
za sprostitev
in zabavo.*

Želimo vam vesel božič in srečno novo leto.

Mizarstvo

Franc Kraševac s.p.

unikatno pohištvo

Nova vas 45a, 1385 NOVA VAS, tel.: 061/798-092

Nadaljevanje s 1. strani.

dolina nam je omogočilo, da smo hitro z relativno malo problemi zagotovili vse ustrezne pogoje za omenjeni prehod na samostojno financiranje. Ta pomemben korak smo opravili med prvimi novoustanovljenimi občinami v Sloveniji. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil županu in drugim zaposlenim iz občinske uprave Loška dolina za pomoč in korektnost pri izvedbi omenjenih nalog.

Tako se je s 1. julijem tega leta na Blokah začelo novo obdobje, ko smo lahko sami začeli odločati o našem bodočem razvoju. Vendar pa je bil takrat veljavni zakon o financiranju občin izredno nenaklonjen revnejšim občinam. Omenjeni zakon je predvidel finančno podporo države le do višine lastnih sredstev, čeprav so potrebe po merilih, ki jih je pripravila država, bile bistveno večje.

Ob upoštevanju teh dejstev smo takoj začeli z iskanjem notranjih rezerv. Ugotovili smo, da je prihranke možno doseči na področju javne porabe, ki so jo za potrebe občine izvajali predragi izvajalci. Ob podpori občinskega sveta smo tako začeli z iskanjem cenejših izvajalcev na področju vzdrževanja javne razsvetljave, šolskih prevozov ter letnega in zimskega vzdrževanja lokalnih cest ter javnih poti in ulic. Usmeritev pri iskanju novih izvajalcev je bila jasna – pridobiti kvalitetne in cenejše izvajalce brez posrednikov, ki zaračunajo visoke provizije.

Ob upoštevanju teh izhodišč smo nemudoma začeli z aktivnostmi, ki so nam, tudi po pravni poti, omogočale izpeljavo zastavljenih ciljev. Na osnovi javnih razpisov in zbiranja ponudb smo za opravljanje navedenih dejavnosti izbrali nove izvajalce.

Ob tem želim poudariti, da so bile reakcije nekaterih občanov oz. občank ob uvedbi opisanih sprememb prav nerazumljive. Omenjene spremembe smo izvedli zato, da nam ostane čimveč sredstev tudi za razvoj komunalne in družbene infrastrukture.

Rezultati teh sprememb so se že pokazali. Verjetno ni nobenega, ki ne bi bil seznanjen s tem, da smo v septembru preplastili cesto po naselju Nova vas in Fara ter na novo asfaltirali cesto Fara – Hudi Vrh. Omenjene investicije v tem letu zanesljivo ne bi izpeljali brez prihrankov, ki so bili rezultat opisanih sprememb.

Tudi za naslednja leta nam

načrtov ne manjka. Začeli smo že s pripravami na naslednje investicije v cestno infrastrukturo, obnovo telovadnice, razširitev in obnovo vrtca, izgradnjo mrliške vežice itd. Osnova za tako ambiciozne plane je prav gotovo tudi že prej opisana racionalna poraba denarja na vseh področjih. Tudi država je sprevidela, da je uzakonila zakon, ki je bil nepošten do revnih občin. Ustavno sodišče je pred kratkim razveljavilo zakon o financiranju občin. Rezultat te razveljavitve je, da bo občini Bloke v bodoče zagotovljena tako imenovana "primerna poraba", ki je kar občutno višja od sredstev, ki so bila zagotovljena oz. predvidena do sedaj. Prijavili smo se tudi že na prve razpise za sredstva, ki jih država namenja demografsko ogroženim področjem oz. sredstva iz skladov, ki so namenjena skladnemu razvoju podeželja.

Prepričam sem, da smo na pravi poti. Že v svojih predvolilnih izjavah sem poudaril, da je prav postavitev zdravih temeljev osnova za uspešen bodoči razvoj Bloške planote. Prav postavitev zdravih temeljev, na katerih bomo gradili naš boljši "jutri", je bila ena od mojih glavnih nalog, ki sem si jo zadal v svojem prvem letu delovanja novorojene občine Bloke. Občinski svet je bil v podpori tem aktivnostim enoten, kar dokazuje, da smo izbrali pravo pot in mi daje dodatno samozavest, da bomo zastavljene cilje tudi v bodoče reševali hitro in uspešno.

Poleg aktivnost, ki jih vodimo s ciljem uspešnega razvoja občine, lahko povem, da smo se vključili tudi v razne medobčinske povezave, kjer nastopamo kot enakopravni sogovornik. Občina Bloke se je enakopravno vključila v vsa področja družbenega in gospodarskega delovanja. S tem smo dokazali, da smo občino potrebovali, da je bila borba za samostojno občino upravičena, da smo je vredni in da jo znamo uspešno voditi.

S ciljem, da bi občino čimbolj približali vsem občanom, bomo na eni naslednjih sej občinskega sveta sprejeli odlok o vaških skupnostih. Tako boste lahko preko predsednikov vaških skupnosti dajali pobude in vprašanja v zvezi s skupnimi potrebami. Vsak koristen predlog bomo obravnavali in tako lažje načrtovali aktivnosti na področju celotne občine. Kot župan računam na vašo podporo, saj bomo le s skupnimi močmi uspeli zgraditi pogoje za dostojno življenje.

Župan Jože Doles

Danes je praznik

Prazniki so tukaj. Vse diši po božiču in tudi čudežno novo leto 2000 je tukaj. Vonjavam po potici, klobasah in svinjski pečenki je tokrat primešan tudi duh po tiskarski barvi. Pred vami je skromen in majhen bloški časopis.

Pobuda za ustanovitev je bila dana na nekem koordinacijskem sestanku pomladnih strank z županom. Če smo po več kot štiridesetih letih dobili občino, naj bo ta občina zares naša. To pa bo, če bomo čutili njen utrip, če bomo dihali z njo in zanjo tudi skrbeli. Da pa se bo to lahko dogajalo, ima pa vsak občan pravico vedeti, kaj se dogaja v življenju občine, oziroma kaj mislijo župan in občinska uprava, občinski svet in njegovi odbori. Seveda pa je prav, da tudi tisti občani, ki niso v funkcionskih strukturah mislijo in delajo v korist občine Bloke. Vsebinsko naj bi časopis informiral krajanke, ti pa naj bi s pobudami in predlogi pomagali oblikovati razvoj kraja v času, ki prihaja. Na Blokah je toliko kulturne dediščine, na katero smo ponosni in nas zavezuje, da tudi v prihodnje skrbimo za naš kraj in njegov razvoj.

Na seji, ki je bila 18.11.1999, je občinski svet sprejel odlok o izdajanju časopisa. Ta naj bi izhajal štirikrat letno. Imenoval je uredniški odbor. Ta odbor sestavljajo:

- **France Škrabec.** Kdo ga ne pozna? Neutrudni kulturni delavec, ki skrbi s svojim delom za duhovno podobo Blok. Kot podžupan bo seveda skrbel za informiranje o delovanju občine. Seveda si pa ne bo mogel kaj, da ne bi kot pravi bloški "polihistor" in znani šaljivec kaj napisal o naših prednikih in njihovem življenju.
- **Janez Praprotnik.** Pravi "fant od fare". Vselej razmišlja temeljito in dobro opazuje. Njegov stil pisanja je dodelan, izbrušen in prefinjen. Posebej dobro se znajde pri pisanju "eseja", ko nam predstavi ali portretira neko osebo ali našega znanca. Pri tem časopisu bo skrbel predvsem za kulturno stran.
- **Milena Mišič.** Vsi jo poznamo kot uspešno ravnateljico šole, ki se neprestano trudi, da bi bila ta šola še kvalitetnejša in otrokom bolj prijazna, proces vzgoje in izobraževanja pa tak, da se bodo današnji šolarji lahko znašli tudi jutri. V našem uredništvu bo urejala problematiko šolstva in izobraževanja, predšolske vzgoje, zdravstva, socialnega dela, torej družbene dejavnosti.
- **Rado Ponikvar.** Nemirni duh, ki vselej išče nove izzive v športu, politiki in gospodarstvu. Danes ga poznamo predvsem kot dobrega konjereja in športnega jahača. Pa tudi s ponudbo športnega jahanja se ubada. V naši rubriki bo prvenstveno urejal Novolitovo stran, ker je pač Novolit največje podjetje na Blokah.
- **Stane Korenjak.** Občinski svet mi je poveril nalogo odgovornega oziroma glavnega urednika. Poleg vodenja in koordinacije uredniškega odbora naj bi tudi urejal rubriko o razvoju gospodarstva in podjetništva ter še kup drugih uredniških in tehničnih malenkosti, ki se morajo opraviti, da pride časopis do bralca.

Iz predstavitve uredniškega odbora je razvidna tudi vsebinska zasnova časopisa. Najbrž boste ugotovili, da je veliko nekoliko suhoparnih poročil in samopredstavitev. V prihodnje bomo skušali to vsebino popestriti tako, da bo večji poudarek dan življenju in problemom, ki ga spremljajo. Dajte pobudo, o čem si želite brati. V tem smislu bomo odprli tudi nove rubrike, kot so pisma bralcev. Prav tako boste lahko postavljali vprašanja o vaših problemih, na katera bomo skušali poiskati ustrezen odgovor.

Posebej pa k sodelovanju vabimo tiste, ki imajo tudi kaj umetniške "zilce". Morda ste napisali pesem, pa je še niste objavili? Ali pa vam leži slikanje? Tudi fotografii so zaželeni, da popestrijo prostor. Torej prostora bo dovolj za vse. Odločite se in sodelujte.

Božič je praznik novorojenega deteta in zato ga imamo radi. Tudi nov časopis je kot dojenček, za katerega je potrebno lepo skrbeti, da bo zrasel v krepkega fanta. Popestujte ga s svojim sodelovanjem. Prispevke pošiljajte na naslov: Občina Bloke, Uredniški odbor Glasila Občine Bloke, Nova vas 4a 1385 Nova vas

Stane Korenjak

Delo na komunalnem področju je steklo

Moje delo je zelo obširno. To pa je komunalna ureditev in varovanje prostora celovite občine.

Zimsko vzdrževanje cest za prvo trimesečje je bilo v finančnem smislu katastrofa. Poraba je bila 10 % celotnega občinskega proračuna. Letno vzdrževanje lokalnih cest in javnih poti smo začeli z zamudo, seveda ne po naši krivdi. Vzroki so bili drugi. Treba je bilo iskati cenejše izvajalce del in materiala brez posrednikov, kateri vso stvar izredno podražijo. Pri tej odločitvi smo naleteli na razne ovire finančnega in monopolnega značaja. 1. 7. 1999 smo uspeli pridobiti samostojno financiranje občine Bloke in delitveno bilanco z občino Loška dolina. Med tem časom so potekale še vse ostale aktivnosti kot so: telefonija, pridobivanje soglasji za posege v prostor, urejanje mostov in propustov, zbiranje ponudb za asfaltiranje lokalnih cest.

V septembru smo pričeli asfaltirati že prvo lokalno cesto Fara – Hudi Vrh v dolžini 1 km, nato pa še preplastitev Fara – Nova vas v dolžini 1 km. Celotna trasa dolžine 2 km je bila dokončana v osmih dneh. Za tem smo uredili pripadajoče bankine in urejanje brežin ob trasi.

V mesecu avgustu se je pričel izvajati projekt telefonije v občini Bloke. Izkop trase od Bloške Police pa do pošte v Novi vasi je potekal kar tri mesece. Bile pa so tudi razne prekinitev zaradi nekaterih nepodpisanih soglasij za prekop parcel. Glede na vse ovire, ki so nastale, smo uspeli pripeljati optični kabel do pošte v Novi vasi. Sedaj je vse pripravljeno za montažo digitalne centrale in priklop obstoječega lokalnega omrežja na novo sodobno centralo.

Istočasno pa poteka na Blokah tudi radijski sistem telefonije. Stolpa na Studenem in Studencu sta že postavljena, na Gradiškem hribu pa je postavljen samo delno. Vzroka sta bila slab dostop in vremenski pogoji. Tako bomo že v naslednjem letu imeli dva sistema telefonije. Po zagotovilih Telekom, naj bi za novoletne praznike že lahko voščili preko nove centrale.

S to pridobitvijo imamo odprto možnost tudi kableske televizije. Optični kabel, ki je položen do Nove

vasi, nam z ureditvijo lokalnega omrežja vse te možnosti omogoča.

Pričeli pa smo tudi z ureditvijo lokalnih cest v makadamski izvedbi. Razširili smo cestišče in izdelali propuste na cesti proti vasi Zales v dolžini 800 m po gozdnih površinah. Le-ta je bila ena najslabših cest v naši občini. Ostali del ceste v dolžini 700 m pa računamo urediti v pomladanskih mesecih. Na cesti proti Benetam pa smo uredili tudi dva propusta ter odtočne kanale. Enako smo napravili tudi na Volčjem, kjer smo napravili tudi dva propusta na odcepu proti Nemški vasi. V zadnjih jesenskih dneh smo ponovno "gredali" in posipali vse prepotrebne makadamske ceste in javne poti. Aktivirali smo novske gasilce, da so

prečistili vse propuste po naših cestah v občini Bloke.

Pri vzdrževanju lokalnih cest ter javnih poti smo z dobrim gospodarjenjem prihranili denarna sredstva. Zato mislim v prihodnjem letu nadaljevati še z večjo vneto ter z večjimi izkušnjami. Pričakujem tudi bolj ugodno financiranje malih občin. Delovnih navad in vizij mi ne manjka in znam gospodariti z majhnimi dohodki.

Zagotavljam vam, da se bom z vašo pomočjo, drage občanke in občani Blok, še naprej trudil za boljši jutri vseh občanov te prelepe Bloške planote.

Predsednik komisije za komunalno ureditev in varovanje prostora občine Bloke Jožef Rot

Izgradnja mrliške vežice

Že leta 1996 se je začelo s pripravami za izgradnjo mrliške vežice pri Fari. Bil je narejen lokacijski ogled, meritve in idejna zasnova. Gradnja mrliške vežice je bila predvidena na koncu zahodnega dela obzidja pokopališča. Ta del pa ni več v zazidljivem območju. Na ogled so prišli iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine in dali strokovno mnenje, da je potrebno mrliško vežico pomakniti bliže parkirišču, staro mrliško vežico pa je potrebno obnoviti. V letu 1998 so bile priprave za ustanovitev nove občine in s tem so zastala tudi vsa dogajanja okrog mrliške vežice. Sedaj, ko imamo na občini karte s

prostorsko ureditvenim planom, smo ugotovili, da je del parcele, kjer naj bi se zgradila mrliška vežica, še v območju zazidljivosti. To je del zemljišča ob parkirišču. S ponovnim dogovorom s projektantko ter upoštevanjem tako prostorskega plana kot mnenja Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Ljubljane bo pripravila novo idejno zasnovo.

Preko zime nameravamo pridobiti vsa soglasja in dovoljenja, ki so potrebna za pridobitev gradbenega dovoljenja. V prihodnjem letu naj bi tako začeli z zemeljskimi deli.

Jožica Anzeljc

Pokopališče pri Fari ob prazniku vseh svetnikov

Občina Bloke članica združenja slovenskih občin in mest

Občina kot osnovna lokalna skupnost se nikakor ne sme zapreti v okvir svojih meja, ampak mora biti odprta za vse vrste povezovanj, naj bo to z drugimi občinami ali z raznimi oblastvenimi, upravnimi, kulturnimi ali podjetniškimi institucijami. Za našo občino je to še posebej pomembno, če hočemo ujeti korak s časom in nadoknaditi čim več tistega, kar je bilo v preteklosti zamujenega.

Zato se je naša občina že v maju letos včlanila v Združenje slovenskih občin in mest oziroma v Stalno konferenco lokalnih skupnosti Slovenije. Trenutno so v to združenje včlanjene 104 slovenske občine, od tega 11 mestnih, 39 občin, kjer je sedež upravne enote in 54 drugih občin. V združenju je torej več kot polovica slovenskih občin. Članice iz naše bližnje okolice so še občine Cerknica, Loška dolina, Logatec, Vrhnika, Postojna, Ribnica in Loški Potok – župan te občine je tudi član predsedstva.

Združenje aktivno sodeluje z Državnim zborom RS in Državnim svetom ter z njihovimi delovnimi telesi, še posebej pa z Ministrstvom za lokalno samoupravo. Sodeluje še z ostalimi institucijami, ki pokrivajo področja, pomembna za delovanje lokalnih skupnosti. Združenje je tudi član ustreznih evropskih in svetovnih organizacij, ki povezujejo nacionalna združenja lokalnih oblasti. Tako je Združenje povezovalac lokalnih skupnosti doma in v tujini.

Glede na občutno povečanje članstva v letošnjem letu in glede na to, da imajo posamezne občine različne interese (npr. mestne imajo drugačne probleme kot manjše občine), bodo v kratkem ustanovljene tri sekcije, in sicer sekcija mestnih občin, sekcija občin, v katerih so sedeži upravnih enot ter sekcija ostalih občin. Združenje se bo tudi preimenovalo v Skupnost občin Slovenije. Računamo, da bo s tem delovanje in povezovanje še uspešnejše tudi za našo občino.

France Škrabec

Vključevanje občine v nacionalne in mednarodne programe

Naša država v zvezi z regionalnim razvojem sodeluje v večjih mednarodnih projektih, ki jih delno financira Evropska skupnost ali pa državne ustanove članic.

Tako Ministrstvo za okolje in prostor RS skupaj s Krajevnim društvom za varstvo narave z Nizozemske že nekaj časa pripravlja projekt za ustanovitev regijskega parka Snežnik, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS pa projekt Po poteh dediščine – korenine slovenske identitete v sodelovanju z ambasado Velike Britanije in britanskim Know – How Found.

Pri ustanavljanju regijskega parka Snežnik sodelujejo poleg naše občine še Cerknica, Ilirska Bistrica, Logatec, Loška dolina, Loški Potok, Pivka in Postojna. To območje skoraj

v celoti sodi med demografsko manj razvita območja v Sloveniji. Ta projekt ni naravnani le naravovarstveno ampak tudi izrazito razvojno. Prinesel naj bi nove razvojne možnosti npr. na področju kmetijstva, turizma, storitvenih dejavnosti. V parku naj bi veljale le nekatere splošne omejitve. Nove gradnje bodo dovoljene v skladu s prostorskimi načrti, katere sprejme občina. Tako konkretno pri nas ne bo nobenih sprememb. Za Bloke je sedaj v prvi fazi predvidena zaščita predela okrog Bloščice v tem smislu, da se ohrani dosednji način košnje, za kar bi lastniki dobili del sredstev od države. Ta del naj bi bil redno košen ob običajnem času. Tukaj tudi ne bi bila dovoljena uporaba umetnih gnojil in kemičnih zaščitnih sredstev, kar se pa tudi sedaj ni

dogajalo.

Zaradi varovanja voda v parku bo imel park predvidoma določeno vplivno območje, kamor spadajo tudi Bloke, saj vse vode z Blok več ali manj onesnažene odteka v nižje predele parka. Vire onesnaževanja pa naj bi postopoma sanirali tudi s pomočjo države ali iz evropskih skladov. Predvidene so še druge pomoči zlasti na področju kmetijstva (naravna pridelava, blagovna znamka za pridelke) in pri gradnji oziroma posodabljanju infrastrukturnih objektov (ceste, telefon, vodovodi, kanalizacija). Več o tem kdaj drugič.

Drugi projekt Po poteh dediščine ima nekoliko drugačno vsebino kot regijski park. Projekt je bolj tržno naravnani. Seznanil naj bi širši evropski prostor s kulturnimi zanimivostmi iz zgodovine zelo obširnega področja Slovenije. Obsega predstavitev naravnih in kulturnih značilnosti občin Cerkno, Idrija, Logatec, Cerknica, Loška

dolina, Bloke, Velike Lašče, Dobropolje, Sodražica, Loški Potok, Ribnica, Kočevje, Osilnica in Kostel. Zavzema torej zelo širok pas od Tolminskega do Kolpe. V tem projektu je naša občina zastopana s starosvetnim bloškim smučarjem.

Celotni prostor z vsemi značilnostmi naj bi bil v posebnem in obširnem prospektu predstavljen na berlinski turistični borzi marca leta 2000. S tem naj bi v te predele privabili čim več obiskovalcev, potem pa bo od nas odvisno, kako bomo znali iz tega čim več iztržiti. "Če ti nekdo prižene ovce, jih moraš znati temeljito ostriči." Saj hodite okrog po svetu in vidite, kako znajo turistu izprazniti žepe.

France Škrabec

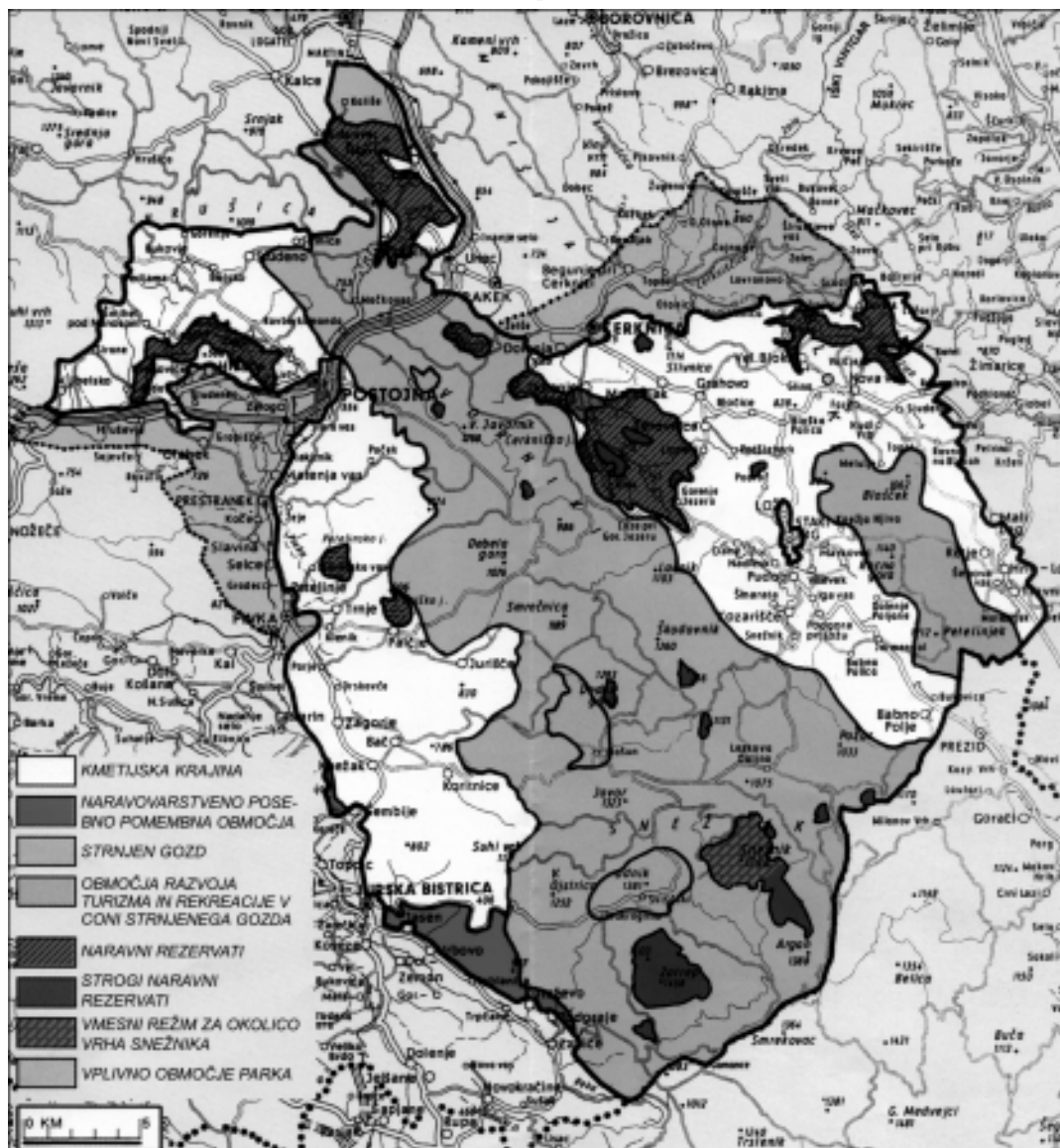
Najemnina grobov

Mnoge zanima, kam se obrne denar od zbrane najemnine grobov. Na pokopališču Fara se plačuje najemnina za 407 grobov, na pokopališču Sveta Trojica pa za 114 grobov. Iz tega denarja plačamo odvoz smeti. Na pokopališču Fara je potrebno odpeljati letno okrog 18 zabojnikov smeti, pri Sveti Trojici pa 6 zabojnikov smeti. Na pokopališču Fara se pošprokajo proti plevelu tudi prazni prostori med grobovi. V zimskem času, ko zapade sneg, pa je le-tega pred vsakim pogrebom potrebno očistiti.

V letu, ki je za nami, smo položili plošče pred vhom na pokopališču Fara. Pri Sveti Trojici smo končali z deli, ki so se začela že konec leta 1998. Uredili smo prostor poleg cerkve, kjer je bila prej ropotarnica. V tem prostoru so zamenjana okna in vrata, prostor smo na novo ometali in položili ploščice. Uredili smo tudi okolico pred tem prostorom, kjer smo položili tlakovce.

V tem letu je občinski svet sprejel tudi Odlok o pogrebni in pokopališki dejavnosti v občini Bloke. Na podlagi tega odloka bomo lahko zbirali ponudbe in podelili koncesijo za opravljanje pogrebne dejavnosti na področju naše občine. O izbranem izvajalcu pogrebne dejavnosti vas bomo pravočasno obvestili. S tem poskušamo občanom v najtežjih trenutkih ponuditi kvalitetno in popolno storitev, saj se bodo lahko dogovorili za celotno oskrbo umrlega.

Jožica Anzelj

Skica krajinskega parka Snežnik

Zadrugo potrebujemo

Na Blokah ima kmečko zadrugništvo že veliko tradicijo. Z modernizacijo in prehodom na tržno gospodarstvo je kmetijstvo na naravno manj ugodnih področjih – kamor gotovo sodi Bloška planota – v veliki krizi. Na drugi strani pa krizo še bolj pogloblja sprememba družbenega sistema in lastniških odnosov v naši družbi, ker je bivši sistem priznaval le neki model dokaj neučinkovitega gospodarjenja. Kmetijska zadruga Bloke želi v prihodnje tudi aktivneje oblikovati razvoj kraja.

Čeprav leži Bloška planota na nadmorski višini 700 do 800 m, je bilo zanj značilno aktivno gospodarjenje s kmetijskimi površinami. Navkljub neugodnim klimatskim pogojem ji je to omogočal razmeroma ravninski "planotast" teren, ki je primeren za obdelavo. Vsekakor je bilo kmetijstvo v preteklosti osnovni vir dohodka, oziroma preživetja bloškega prebivalstva. Da bi Bločani lahko uspešneje gospodarili, so se že v preteklosti združevali ter že pred vojno ustanavljali zadruge. Zadruga je najuspešneje gospodarila okrog leta 1955, nato pa je z združitvijo z zadrugo Cerknica razvoj zastal, kar se do danes ni popravilo.

Ne da se razmere niso popravile; še več, vztrajno se slabšajo. Pred desetimi leti so se z gozdom zaraščala le hribovita zemljišča

(rebrnine). Danes ostajajo neobdelana ravninska polja. Vsak teden je več hlevov, v katerih ni več živine. Prazni pa so tudi sodobni hlevi, zgrajeni v osemdesetih letih. Žitnih polj skoraj ni več. Njive, ki niso v travinji, so obdelane le za domače potrebe pridelave krompirja ali zelja.

Kmetijska zadruga Bloke meni, da je potrebno to stanje preseči. Upravni odbor si je zadal nekaj razvojnih ciljev, ki jih zaradi specifičnosti dela deli v kratkoročni in dolgoročni program.

V kratkoročnem programu je potrebno organizirati trgovino s kmetijskim repromaterialom v zadostnem izboru in po ustrezni ceni ter voditi aktivnosti za vrnitev premoženja od KGZ Cerknica, ki nam po zakonu pripada.

Pri dolgoročnem delu želimo

prevzeti celotno trgovsko dejavnost vključno z zaposlenimi ter jo času primerno urediti. Sodelovanje s kmetijsko-pospeševalno službo se mora izboljšati, saj sledimo istemu

prihodnje sledila načelu preživetja kmetijstva na Blokah. Če nam to uspe, bomo dosegli še dva druga cilja; ohranili bomo poseljenost in kulturno krajino Bloške planote.

Tako ne gre več

cilju. Vzpodbuditi je potrebno proces združbe kmetijskih zemljišč. Uvesti je smiselno blagovno znamko "Pridelano na Blokah", ker bi le tako realizirali ustrezno ceno, ki jo biološko pridelana hrana ima. Vzporedno je potrebno gojiti ponudbo kmečkega turizma in domače obrti. Sodelovati moramo z ostalimi dejavniki v kraju.

Dejavnost KZ Bloke bo v

Prizadevali si bomo, da zaustavimo negativne trende razvoja kmetijstva na Blokah. Menimo, da je sedaj zadnji čas, ko še lahko obvladamo stihijsko propadanje. Želimo si, da Bloke tudi v prihodnje ostanejo pojem kulturnega kraja in ne neka z gozdom poraščena planota.

Predsednik UO Anton Oražem

Posebnosti pri prometu z gozdovi in kmetijskimi zemljišči (I. del)

Živahnější promet z gozdovi in kmetijskimi zemljišči, ki smo mu priča v zadnjih letih kot posledica denacionalizacije in vse večje deagrarizacije našega podežolja nas sili v to, da spoznamo osnove in posebnosti prometa s to vrsto nepremičnin. Zaradi nacionalnega pomena kmetijskih zemljišč in gozdov je država namreč vzpostavila številne omejitve pri prometu z njimi.

Z izrazom promet z gozdovi in kmetijskimi zemljišči zajamemo vse pravne posle, s katerimi nastajajo, se spreminjajo ali prenehajo premoženjske pravice nad takimi parcelami. Kot najpomembnejše štejemo:

- prenos lastninske pravice,
- ustanovitev zastavne pravice (hipoteke),
- ustanovitev služnosti,
- ustanovitev najemnega oz. zakupnega razmerja.

Do prenosa lastninske pravice pride na podlagi dedovanja, darilne pogodbe ali po prodajne ali menjalne pogodbe.

Služnost ali služnostna

pravica je stvarna pravica na tuji stvari in njena vsebina je v tem, da upravičencu dovoljuje izvajanje nekaterih lastninskih upravičenj na njej. Stvarne služnosti so ustanovljene in korist določene nepremičnine in jih lahko izvršuje njen vsakokratni lastnik. Npr. v korist zemljišča je določena služnost vožnje preko sosednjega zemljišča. Vsebine služnosti se s časom spreminjajo; pred 100 leti so bile najpomembnejše služnosti pešpoti, vožnja z vozom, paša živine in steljarjenje. Danes pa se poleg nadomestka klasičnih služnosti, kot je vožnja z avtomobilom ali traktorjem, pojavljajo nove, ki so posledica sodobnega načina življenja (npr. služnost polaganja kablov ali služnost parkiranja).

Zastavna pravica je oblika zavarovanja terjatev, pri kateri je dodatno jamstvo za izpolnitev obveznosti dolžnika še vrednost zastavljene stvari. Hipoteka je oblika zastavne pravice na nepremičninah. Za nastanek hipoteke je potreben vpis pravice zastavnega

(hipotekarnega) upnika v zemljiško knjigo. Osnova za vpis hipoteke je največkrat pisna pogodba, sklenjena med hipotekarnim upnikom in dolžnikom, redkeje pa hipoteka nastane na podlagi sodne odločbe. V zemljiško knjigo se vpiše ime hipotekarnega upnika in natančno opiše terjatev, ki je s hipoteko zavarovana (vsota, obresti, dan zapadlosti). Bistvo vpisa v zemljiško knjigo je, da postane hipoteka znana. Če hipotekarni dolžnik proda stvar, lahko hipotekarni upnik svojo pravico uveljavlja tudi proti novemu lastniku, ta se ne more izgovarjati, da gre za tujo hipoteko. Hipoteka je z vpisom v zemljiško knjigo postala znana in z nakupom nepremičnine je kupec prevzel tudi vpisano hipoteko.

Promet z gozdovi in kmetijskimi zemljišči se kot promet z vsemi ostalimi nepremičninami dotika različnih pravnih področij in zato ni enotno urejen v enem samem predpisu. Najpomembnejši pravni viri, ki urejajo področje prometa z nepremičninami so:

- zakon o temeljnih lastninskih razmerjih (Ur. l. SFRJ 6/80);
- zakon o obligacijskih razmerjih (Ur. l. SFRJ 29/78);

- zakon o zemljiški knjigi (Ur. l. RS 33/95);
- zakon o nepravdnem postopku (Ur. l. SRS 30/86).

Gozdovi in kmetijska zemljišča spadajo po naši zakonodaji med tiste kategorije nepremičnin, za katere velja poleg splošnih predpisov tudi posebna ureditev. Za promet z njimi sta tako bistvena še:

zakon o gozdovih (Ur. l. RS 30/93);

zakon o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS 59/96). Že sam obstoj posebnih predpisov za posamezne kategorije nepremičnin kaže, da je za presojo pravnih razmerij v zvezi z nepremičninami odločilnega pomena kategorizacija nepremičnin glede na vrsto rabe. Le-ta se v praksi določa s planskimi akti države in lokalne skupnosti ter zemljiškim katastrom. Njegova neažurnost predstavlja ob silno intenzivnih procesih zaraščanja in sploh spreminjanja vrst rabe prostora velik problem, ki lahko v postopkih prometa z nepremičninami pripelje do raznih zapletov.

(se nadaljuje...)

Janko Boštjančič, univ.dipl.inž.

Kaj moramo vedeti, preden se odločimo za kmečki turizem?

Kmečki turizem je pojem dejavnosti, ki združuje dve stvari: kmetijo kot proizvodnogospodarsko enoto in turistično ponudbo, ki ne sme motiti kmetovanja, ampak ga mora v delu in dohodku dopolnjevati. Kako to uskladiti, je odvisno od sposobnosti družine na kmetiji, ki si mora z zelo preciznim načrtom proizvodne usmeritve, z dobro organizacijo dela in ob vključitvi vseh članov družine razporediti obe dejavnosti tako, da sta usklajeni po naravi dela kot tudi po dejanskih zmožnostih družine. To je izredno pomembno, ker lahko vsaka napaka pomeni nazadovanje proizvodnje ali se lahko odraža na napakah v turistični ponudbi. Eno in drugo pomeni zmanjšanje dohodka, kar si kmetija prav gotovo ne želi.

Turizem na kmetiji torej ni le gostinska ponudba na kmetiji, je veliko več, ker je to tako ponudba narave, okolice, arhitekture kraja, dogajanja na kmetiji, osebnih vezi do gosta in ne nazadnje kvalitetne hrane in pijače s priokusom tradicije, posebnosti hiše in seveda osebnosti kmetice – gospodinje.

Bodočnost marsikatero kmetije vidim ravno v tej usmeritvi. To je ena od možnosti zaslužka družine, ki se sama preizkusi in ugotovi, če je to boljša pot za zaslužek kot dnevna migracija na delo v mesta. Odločitev je neposredno povezana z investicijami, ob katerih se marsikatera dobra ideja ustavi. Menim, da se bo tudi zakonodaja tem usmeritvam prilagodila, ker drugače ni etično z velikim zvonom oznanjati, kaj bomo vse naredili na področju celostnega razvoja in ohranitve podeželja in naših kmetij.

Družina

V družini moramo najprej poiskati soglasje vseh odraslih članov družine o odločitvi usmeritve v kmečki turizem. Pobudnik za to dejavnost, ki je običajno ženska na kmetiji, mora imeti za to dejavnost veselje in smisel. Posebej pomembno je, da s tem soglaša gospodar – mož, ki naj ne da le besedne podpore, ampak mora dejansko stati za vsakim dejanjem, ki vodi v usmeritev turizma na kmetiji.

Po izkušnjah so najbolj uspešne družine, v katerih se je na novo osnovala mlada družina. V družinah, kjer so otroci že odrasli in so že na

poti za poroko, je včasih rizik pri odločanju, če ne poznajo interesa partnerja, ki naj bi prišel kot novi član družine. V družini so zelo pomembni medsebojni človeški odnosi, ki morajo biti primerni zlasti tedaj, ko imamo goste že na kmetiji.

Kot posebnost turistične ponudbe na kmetiji je ravno osebni stik s člani družine, ki morajo biti komunikativni in vedno pripravljeni odgovarjati na vprašanja gostov. Zelo zaželeno je tudi, da se seznanijo s kmetijsko proizvodnjo na kmetiji, kar je še posebej zahtevno. Pri delitvi dela med člani družine je pomembno, da otroke ali starejše člane družine vključimo v delo z gosti v smislu vodenja po okolici, raznih zgodovinskih dejstvih, skratka vloga "turističnega vodiča" je na kmetiji tudi pomembna.

Kmetija z okolico

Zahteve gostov so sicer zelo različne, vendar ima veliko večje možnosti za trženje turistične ponudbe kmetija, ki ima urejeno notranjost domačije in okolico. Zelo pomembna je varnost gibanja na kmetiji, kar pomeni zavarovanje vseh nevarnih lokacij na kmetiji, zaščito strojev, gnojnih jam in drugega.

Prostori na kmetiji, namenjeni za goste, morajo biti funkcionalno urejeni. Pomembno je in zaželeno, da ima družina ločen vhod od gostov, če gre za stacionarni turizem. Na splošno je priporočljivo, da imajo na kmetiji bivalne prostore, ki so namenjeni samo lastni družini.

Preureditev kmetije ali novogradnja mora upoštevati poleg funkcionalnih zahtev še tehnične in zdravstveno-sanitarne. Ker se na kmetiji gostom streže tudi hrana in pijača, pomeni po terminologiji veterinarjev "javno potrošnjo" in se zahteva od vsaj enega člana družine znanje iz higienskega minimuma ter zdravstveni pregledi oseb, ki delajo z živali.

Pomembne malenkosti

Do gostov nastopamo samozavestno, dostojanstveno, ne pa plaho. Gostom ne smemo dovoliti, da urejajo naše zasebno družinsko življenje. Že v osnovi imajo prednost kmetije v mirnem delu vasi, kar enako velja za mir v času počitka. Ponudba hrane mora biti skrbno izbrana, vključuje naj krajevne posebnosti. Domače jedi naj se v

jedilnike vključujejo le kot dodatek, zlasti dokler ne poznamo okusa gostov.

Če imamo izletniške in stacionarne goste, se ti v svojih zahtevah ločijo, zato jih moramo obravnavati ločeno. Sprejem gostov daje prvi vtis o kmetiji. Predstavitelj kmetije je tudi zaželen. Pomembna je tudi osebna urejenost, zlikani, čisti prti, preprost šopek...

Ohranimo stare stvari na kmetiji, jih postavimo z mero okusa na vidno mesto (stare fotografije, družinski rodovnik, muzejski prostor...). Za spomin in dober vtis ob dohodu damo skromen spominček, kartico z naslovom in podatki o kmetiji.

Posoda za strežbo naj bo enobarvna, preprosta, funkcionalno oblikovana. Truditi se moramo za kvalitetno ponudbo, če gradimo, se usmerimo v sobe s kopalnico, ker so standardi in zahteve vedno večje in zahtevnejše.

Milka Mele-Petrič

Obvestilo o vračilu trošarine za mineralna olja

1. julija 1999 je začel veljati zakon o trošarinah, ki med drugim omogoča 50 % vračanje trošarine za vse vrste mineralnih olj, porabljenih za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Vse količine se bodo upoštevale, kot da gre za porabo plinskega olja. Vračilo se bo priznavalo za dejansko porabo, vendar največ do normativne porabe, določene glede na število normativnih strojnih ur za posamezne skupine katastrskih kultur ter ob upoštevanju povprečne porabe 6 litrov na strojno uro.

Trošarina se za kmete vrača enkrat letno. Pogoji, da so imeli vsi člani gospodinjstva pred 1. januarjem leta, za katerega uveljavljajo vračilo, v uporabi vsaj toliko zemljišč, da skupna normativna poraba znaša vsaj 90 strojnih ur (npr. 3,6 ha njiv ali 9 ha gozda...)

O uveljavljanju trošarin za mineralna olja vas bomo še obveščali. Do takrat svetujemo: shranite vse račune izdane na bencinskih servisih.

Franč Palčič, kmet. ing.

Novi prostori banke

Nova Ljubljanska banka d. d. Ljubljana, podružnica Vič-Notranjska, poslovalnica Nova vas je bila ustanovljena leta 1975. Prvotno je delovala v prostorih Kovinoplastike, nato pa si je uredila agenturo v prostorih Kmetijske zadruge. Kasneje vlaganj v prenovi poslovnih prostorov ni bilo, zato ne ustrezajo sodobnim bančnim standardom. Tako niso primerni za trženje celotne bančne ponudbe in ni ustrezne tehnološke podpore zaradi prostorske stiske. Po dolgoletnem iskanju smo končno našli ustrezno lokacijo, kjer bomo zgradili nov objekt z ustreznimi prostori in opremo. Lahko povemo, da bo v letu 2000 nova poslovalnica zgrajena in opremljena po bančnih standardih z bankomatom, dnevno nočnim trezorjem in pismom zaupanja.

V novi poslovalnici se bo opravljal plačilni promet za pravne osebe in samostojne podjetnike, tako bo strankam prihranjen čas in zmanjšan strošek provizij. Pravne osebe bodo lahko na svojih deviznih računih vodile različne vrste konvertibilnih valut, opravljale nakup, prodajo in konverzijo med valutami, gotovinsko in negotovinsko poslovale. Iz sredstev deviznih računov pa lahko opravljajo plačilni promet s tujino, trgujejo s tujimi vrednostnimi papirji in na deviznem trgu opravljajo vezavo deviznih sredstev v različnih ročnostih in valutah.

Ker se banke prilagajajo željam strank, bo s pridobitvijo nove poslovalnice tudi na področju fizičnih oseb bistvena sprememba poslovanja. Poslovalnica bo imela ločeno blagajno, hitro cono in osebno obravnavo komitentov.

NLB d. d. Ljubljana, poslovalnica Nova vas se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri uresničitvi načrtov novih poslovnih prostorov. Vsem krajanom Bloške planote želimo vesel božič in srečno novo leto.

Branka Palčič

Izobraževanje kmetov in članov njihovih družin

Problemi v kmetijstvu so vseslovenski, saj se od kraja do kraja ne razlikujejo bistveno. Delna izjema je samo področje Gorenjske. Največ težav v našem kmetijstvu je majhnost in razparceliranost kmetij, ki so v glavnem mešane in so v veliki meri namenjene samooskrbi. Proces prestrukturiranja kmetij v večje kmetije s specializirano proizvodnjo zaradi nizke akumulativnosti kmetijske proizvodnje teče zelo počasi in nenadzorovano, tako da se povsod po Sloveniji zaraščajo slabše površine pod travinjem. To je še posebej očitno v govedorejski proizvodnji, kjer majhne kmetije opuščajo proizvodnjo. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pa se financira premalo specializiranih govedorejskih kmetij z večjim številom krav, ki bi nadomestile izpad reje na manjših kmetijah. Opažamo, da dobri programi za ureditev specializiranih obratov niso deležni državne podpore ali pa je podpora

tako nizka, da marsikoga to odvrne že od zbiranja dokumentacije. Organiziranost naših kmetov je še vedno zelo slaba, premalo sodelujejo v združnih in drugih stanovskih organizacijah, kot so govedorejsko in konjerejsko društvo, društvo rejcev drobnice, strojnem krožku itd.

Izobraževanje kmetov in članov njihovih družin

Kmetijska svetovalna služba je samo ena od služb, ki delujejo v kmetijstvu. Za uspešno delo in informiranost morajo kmetovalci sodelovati tudi z gozdarskimi svetovalci (javno gozdarsko službo), oddelkom za gospodarstvo, ekonomske odnose in kmetijstvo na upravni enoti, javno veterinarsko službo, s Skladom kmetijskih zemljišč RS izpostava Cerknica, kmetijsko inšpekcijo glede neobdelanosti zemljišč ipd., s službo za kontrolo proizvodnje, z zadrugo, v katero so včlanjeni, in tudi z

izvoljenimi predstavniki na občini oziroma odborom za kmetijstvo pri občini.

Ena glavnih nalog KSS je izobraževanje in informiranje kmetov s predavanji, seminarji, obvestili ipd. Najlažje je obveščati tiste pridelovalce mleka, ki mleko oddajajo v zbiralnice. Predavanja imamo za celotno upravno enoto v Cerknici, izvajajo jih specialisti zavoda. Pomagamo si tudi z zunanjimi predavatelji, ki pa jih je potrebno plačati največkrat s pomočjo občin. Udeležba na strokovnih predavanjih je nizka, čeprav se na predavanjih pogovorimo tudi o pogojih za premije in subvencije, ki pa zanimajo prav vse. V nekaterih državah EU so strokovna predavanja za kmetovalce obvezna, neudeleženci ne dobijo državnih subvencij. Tudi drugače je interes za izobraževanje pri njih velik, saj vedo, da si bodo samo z znanjem prenesenim v prakso lahko izboljšali

finančni položaj kmetije. To pa seveda velja tudi za nas. Kmetovalci lahko dobijo informacije in strokovna navodila tudi v oddajah RTV Slovenija, na radiu Ognjišče, lokalnih radijskih postajah, tedniku Kmečki glas, reviji Kmetovalec in Sodobno kmetijstvo in še bi lahko naštevali. Torej kdor se zanima in hoče vedeti, tudi ve.

V zimski sezoni 1999/2000 bomo pripravili največ predavanj iz govedoreje s poudarkom na proizvodnji in kvaliteti mleka, nato iz poljedelstva s poudarkom na kolobarjenju in varstvu rastlin, reji drobnice, konjereji, gospodarjenju na travinju. Poleg navedenega bodo še predavanja za kmečke ženske, zainteresirani pa se bodo lahko udeležili tudi ciklusa predavanj iz zelenjadarstva, dopolnilnih dejavnosti, ekološkega in biodinamičnega kmetovanja. Lokacij za te cikle predavanj bo za celotno ljubljansko območje samo nekaj, odvisno od števila slušateljev. Predlagamo, da nam pri izboru posameznih tem pomagate in sami predlagate temo predavanja ali demonstracijskega prikaza. Svoje želje nam sporočite čimprej.

Franč Palčič, kmet. ing.

Gozdno Gospodarstvo Postojna

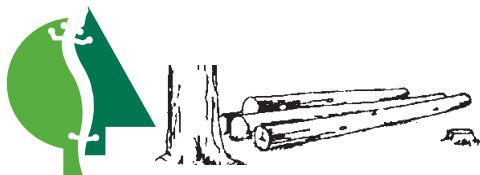
Gozdno gospodarstvo Postojna d.d.

Vojkova ulica 9, 6230 Postojna

tel: 067/25-222, fax: 067/23-250, <http://www.ggp.si>

SEČNJA, SPRAVILO, NEGA IN VARSTVO GOZDOV
PRODAJA IN PREVOZI VSEH VRST LESNIH SORTIMENTOV

Tradicija v družbi gozdov

ODKUP LESA

konkurenčne cene, konkurenčni pogoji

Tel: 061/708-034, 061/707-880

Ni ga čez les

AGENCIJA ZA TRG Z NEPREMIČNINAMI

član *Informacijske borze nepremičnin*
imetiški licenc za opravljanje poslov
nepremičninskega posrednika

Tel: 067/25-222, Mobitel: 0609/648-879

E-mail: nepremicnine@ggp.si

Hitro in pošteno

Novolit tukaj in zdaj

Pred letom smo ob otvoritvi proizvodne linije za izdelavo stiropora obeležili 75 let gospodarske dejavnosti na prostoru sedanjega Novolita.

Tri ali štiri generacije Bločanov so tako ali drugače živele s tem. Ves čas tega obdobja je ta dejavnost vplivala na razvoj Blok.

Na začetku stoletja, davnega leta 1923, je postavitve parne žage naznanila začetek industrializacije Bloške planote. Pretežno kmetijsko področje se je počasi, a vendarle začelo spreminjati v gospodarskem in socialnem pogledu. Vse več ljudi tega kraja je postalo odvisnih od zaslužka v industriji. Pa tudi vsesplošni svetovni razvoj je pljusnil skozi industrijska vrata na Bloke. Paro, elektriko, telefon, asfaltirano

cesto, vodovod pa računalnike z internetom vred potrebuje industrija za svoj obstoj. Ljudje in kraj so težko, a vendarle znali preživeti tudi brez tega, industrija nikoli. Zato je bil

Novolit življenjsko zainteresiran za vsesplošni razvoj kraja in je pri tem tudi vedno aktivno sodeloval. Od tod izvira prepričanje, da je bil Novolit nosilec razvoja Bloške planote in da

mora tak tudi ostati. To potrjuje tudi dejstvo, da kraj in tovarna živita v nekakšnem mirnem sožitju, brez nepotrebnih napetosti in intrig.

Malo je družin na Blokah, ki ne bi bile tako ali drugače povezane z Novolitom in njegovo dejavnostjo. Z lastninskimi preoblikovanjem, širitvijo proizvodnega programa, povečanjem obsega proizvodnje, uvajanjem kooperantskih del, vključevanjem zunanjih sodelavcev, itd. se to samo še pogloblja. Ureditev notranjih odnosov in odnosov z lastniki podjetja omogoča povečano investicijsko dejavnost, ki smo ji priča zadnji dve leti. Kot da smo končno našli pravi trenutek za nov polet. Novolit postaja sodobno organizirano podjetje s pravim proizvodnim programom. Naslednjim generacijam Bločanov daje upanje, da bodo lahko živeli sodobno življenje tudi na podeželju, daleč od ponorelega življenja mest.

Rado Ponikvar

Staro za novo

Kdor se je v zadnjem času kaj oglasil v Novolitu, je lahko opazil, da se tu vedno nekaj dogaja. Že lansko leto, tik pred prvim snegom,

Gradnja nove hale

smo uspeli s pomočjo pridnih delavcev iz Hrastnika (firma RGD) postaviti lepo jekleno skladiščno halo, ki se s ceste žal ne vidi. Spomladi smo jo preuredili v sodobno rezalnico stiropora, v kateri je montirana računalniško krmiljena razrezovalna linija, stroj za pakiranje ter doma narejena naprava za profiliranje plošč. Pogoji dela, kvaliteta in količina so težko primerljivi s prejšnjim stanjem.

Ker pa je naša proizvodnja

prostorsko zelo zahtevna, potrebujemo namreč zelo veliko skladiščnega prostora, smo morali hkrati povečati tudi zunanje asfaltirane in makadamske skladiščne površine.

Ostanek letošnjega leta pa je bil namenjen pripravi na nov podvig.

Ambicijam in potrebam Novolita obstoječi proizvodni prostori ne ustrezajo več. Dobro so nam služili, sedaj pa se je njihov čas iztek. Težave nam je povzročala premalo premišljena gradnja, ki se je prilagajala predvsem vsakokratni finančni zmožnosti, ne pa dejanskim potrebam proizvodnje. Pa tudi dotrajali so. Nad obstoječe proizvodne prostore bomo postavili novo streho na jekleni konstrukciji, ki bo v enem razponu prekrila celotno površino obstoječih zgradb, to pa pomeni, da proizvodnja med gradnjo ne bo bistveno motena. Seveda pa bodo zaradi zahtevnosti gradnje nove hale dela potekala v več etapah. Priča smo prvemu delu gradnje, ki je ravnokar v teku. Res da nas je tudi letos zima prehitela, vendar delavci Trima iz Trebnjega kar vztrajajo. In prav je tako.

Rado Ponikvar

Nasvet

Iz izkušenj vemo, pa tudi fizika je to dokazala, da se topel zrak dviga, hladen pa tišči k tlom.

To dejstvo in pomanjkljiva toplotna izolacija zgradbe nas običajno vsaj dvakrat spravi v slabo voljo. Prvič, ker nas zebe in drugič, ker moramo za to še plačati.

Izračuni so pokazali, da v neizolirani zgradbi izgubimo skozi strop 30% toplote, ki smo jo v taki ali drugačni obliki sprostili v stanovanju. To lahko preprečimo le, če dobro izoliramo strop oziroma podstrešje. Ker smo že globoko v zimi, nam kaj drugega in več niti ne preostane. Menda v tem času fasade ne bomo izolirali? Da pa se kakšen lep zimski dan še vedno porabiti za odhod na podstrešje, zmetati staro kramo v kot in po plošči ali med stropniki položiti izolacijo. To je lahko mineralna volna, stiropor, pluta, ovčja volna, papir ali stare cunjice. Če je izolacijski material dovteten oziroma občutljiv na vlago, ga je dobro položiti na parno zaporo,

za kar lahko uporabimo folije iz različnih materialov. Zaščititi ga je treba tudi pred vlago, ki pride na podstrešje v obliki nanešenega snega ali dežja skozi slabo kritino. V to investicijo, ki ni nujno tudi draga, saj lahko uporabite materiale druge ali tretje kvalitete, se vam splača iti le, če boste položili izolacijo debeline 10 cm ali več in če se boste potrudili ter izolacijske plošče položili tesno eno do druge, brez posledkov in špranj. Zaradi požarne varnosti in boljše pohodnosti podstrešja ni odveč izolacijo prekriti s trdimi ploščami, kot so: iverne ali novolit plošče, deske, itd.

Ko se boste nekega dne po naslednjem sneženju, zadovoljni zaradi opravljenega podviga ozrli proti strehi vaše hiše, boste začudeni ugotovili, da se sneg kar drži strehe, ledenih sveč skorajda ni, hkrati pa je pri sosedu že nekaj dni videti golo sleme in polovico opeke, ki štrli iz snega.

Če ne bo druge, je to lahko vaša najboljša trinajsta plača za letos.

Rado Ponikvar

Saj smo se samo hecali

Dolgoletni delavec Novolita se je nekega dne v nervozi odpravil na službeno pot. Da ne bi hodil lačen po svetu, se je s prijazno kuharico dogovoril, da mu je predčasno postregla z malico. Ker pa mu je na terenu vse gladko, predvsem pa hitro steklo, je bil nazaj prej, kot je računal. Ko je vstopil v vežo, so delavci ravnokar siti odhajali iz jedilnice, on pa je brez razmišljanja, iz navade, zavil do servirnega pulta, si naložil poln pladenj hrane in sedel za mizo. Ko je nesel prvo žlico k ustom, pa je začuden zabrundal: »Pa saj sem danes menda nekaj takega nekje že jedel, he, he!«

Veseli božič

Vsem letu poštarji verjetno ne naredijo toliko korakov kot v teh decembrskih dneh. Tega so kriva naša voščila, ki jih pišemo znancem, sorodnikom in prijateljem na vse konce sveta. Morda se med temi voščilnicami najde kakšna zgolj vljudnostna – pišemo, ker se pač spodobi, da se ne zamerimo. Večina voščil pa gotovo izraža našo iskreno

zbuja strah in grozo. Ker vsa živa narava teži za soncem in svetlobo, je naš davni prednik toliko bolj občutil mrtvaško vzdušje časa pred zimskim kresom. V njem so zaživele predstave o duhovih prednikih, ki naj bi v tem času prihajali nazaj na svet. Bal se je, da bo pojemajoče sonce nazadnje ugasnilo; slutil je neznane moči, ki se v tem času gibljejo v naravi in se

dušah umrlih so dobile nov pomen, poln tolažbe. Drugačno pojmovanje stvarstva je rodilo zaupanje v stalnost menjav v naravi. Na mesto nejasnih in mnogokrat grozljivih predstav, ki so zapolnjevale življenjski vsakdan našega prednika, pa je stopila vera v rojstvo Odrešenika in v odrešenje vsakega človeka. Toda korenine poganskih verovanj so segale pregloboko, da bi jih krščanstvo moglo zlahka iztrebiti, zato jim je Cerkev skušala dati novo vsebino. Različna zla bitja in duhovi, ki so jih z obhodi v tem času preganjali našemu mladeniču, so se prelevili v hudiče in coprnice. Zanimivo je, da je bila vera v coprnice zelo močna še pri Martinu Luthru, ki je sicer skušal pospraviti s "poganstvom", pa tudi naš Valvasor ni dvomil o njihovem obstoju. Tako se še danes v adventu prepletajo pobožne krščanske šege z očitnimi poganskimi ostanki, ki se jih niti ne zavedamo in tudi nikogar ne motijo. Spomnimo se samo črnih Miklavževih spremljevalcev ali pa siljenega mladega žita, ki je bilo del kulta rasti in plodnosti.

Z nastopom krščanstva je v pogansko temo zažarela svetloba božičnega praznika. Toda ne kar čez noč, saj se je praznovanje Kristusovega rojstva uveljavilo šele po letu 350. Do tedaj je bilo v ospredju praznovanje Gospodovega razglašanja – 6. januarja. Točen datum Jezusovega rojstva je izginil v pozabo, zapleteni izračuni kronistov in astronomov pa so ga umeščali na konec decembra. Zato je za praznovanje Kristusovega rojstva Cerkev določila 25. december, ko so Rimljani praznovali rojstvo nepremaganega Sonca. Toda božič je dolgo časa ostal praznik, ki so ga

obhajali le v cerkvah. Te so bile slovesno okrašene s preprogami in zelenjem, v bogoslužje pa so bili vpleteni božični prizori. Minila so dolga stoletja, da se je praznovanje Kristusovega rojstva preselilo iz cerkva. V 14. stoletju ga zasledimo v nekaterih samostanih, po 16. stoletju pa se prenese najprej v meščanske in nato še v kmečke domove.

Srce božičnega praznika so jaslice. Sprva so po samostanih na slamo ali v zibelko polagali le voščeno figuro malega Jezusa. Za začetnika jaslic, kot jih poznamo danes, pa veljajo jezuiti. Prirčen betlehemski prizor se je ljudem zelo priljubil in jaslice so hitro osvojile večji del Evrope. V 19. stoletju je bilo postavljanje jaslic že razširjeno povsod na Slovenskem. O tem poje pesem, objavljena v Drobčinah leta 1846:

Preljubi sveti Božič ti,
Tebe se veselimo mi,
In jaslice napravljamo,
za tebe čedno posteljico.

Sam Bog je tebe nam poslal
Pa tudi orehov dosti dal;
Njih hočemo lepo pozlatiti,
In z njimi tebe počastiti.

Deklete izrezlajte le
Iz bele gobe brezove
Golobce, naj se majejo,
krog jaslic lepo letajo.

Po bršel, fanti, pojdite
na steno ga navesite.
V zelenju mora kotič biti
vsa se hiša veseliti.

Zaradi nemškega vpliva so se po letu 1900 predvsem po meščanskih hišah jaslice začele umikati božičnemu drevesu. Poleg božičnega okrasja spada med najstarejša znamenja božičnega praznika tudi peka. Božični kruh (župnik) ima svoj izvor še v predkrščanski dobi, prav tako pa tudi obhod s kropljenjem in kajenjem, ki izraža prošnjo za božje varstvo in dobro letino.

Božično praznovanje z vsemi domačimi obredji se je v veliki meri ohranilo do danes. Preživelo je najrazličnejše pritiske in morda tudi zaradi njih dobilo še bolj intimni, družinski značaj. V našem času nas božično praznovanje postavlja pred nove izzive. Ko se zdi, da je "imeti" pomembnejši od "biti", nas nebogljeno Dete spodbuja, da drug drugemu postanemo bolj ljudje, da si delimo božično luč in toplino. Potem bo božič zares vesel.

Tomaž Prelovšek

željo, da radost in srečo delimo tudi s tistimi, s katerimi ne moremo skupaj praznovati.

Prazniki dajo našemu življenju poseben pečat. Z lahnim nemirom nas navdajajo že različne priprave, ki dvigajo napetost in temperaturo. Potem pa pride tisto najlepše: dan se začne nekako drugače, v zraku čutimo skrivnostno svečanost, vsakdanje skrbi se umaknejo nekam v ozadje, nikamor se nam ne mudi in svoj sicer tako dragoceni čas lahko v obilni meri delimo z drugimi. Bo že držalo, da tudi danes lahko pritrdimo staremu reku, ki pravi, da je življenje brez praznikov kakor dolga pot brez gostilne.

Praznovanja, ki so najgloblje prevzela slovenskega človeka, so povezana z božičem. Niko Kuret, raziskovalec slovenskega narodnega izročila namenja njihovim opisom skoraj eno tretjino svoje knjige Praznično leto Slovencev.

V pozni jeseni se pokrajina vse bolj odeva v mrak in hlad, ki sta

zatekal k uroku in čaranju, da bi se zavaroval pred vsem, kar mu je grozilo.

Luč in toplino je v ta nekoč temni in mrtvaško hladni čas prineslo krščanstvo. Predstave o

Sv. Miklavž na Ulaki ob božičnem času

Sto let po rojstvu Božidarja Lavriča

Sobotno popoldne, 27. november 1999. Večnamenski prostor v nadstropju bloške osnovne šole v Novi vasi je spet poln znanih in neznanih obiskovalcev, domačinov, prišlekov. Med njimi je več spoštovanja vrednih slovenskih zdravnikov in zdravnic; dve izmed njih je France Škrabec povabil pred občinstvo: Prof. dr. Darinka Soban in dr. Zvonka Zupanič – Slavec bosta Bločanom pripovedovali o svojem profesorju in prvaku med slovenskimi zdravniki, dr. Božidarju Lavriču.

Če je merilo za veličino osebnosti delo, ki ga je posameznik v svojem času opravil za druge – za skupnost, za narod, za človeštvo, in mislim, da je tako merilo najbolj verodostojno in sprejemljivo za vsakogar, potem je bil dr. Lavrič velik človek.

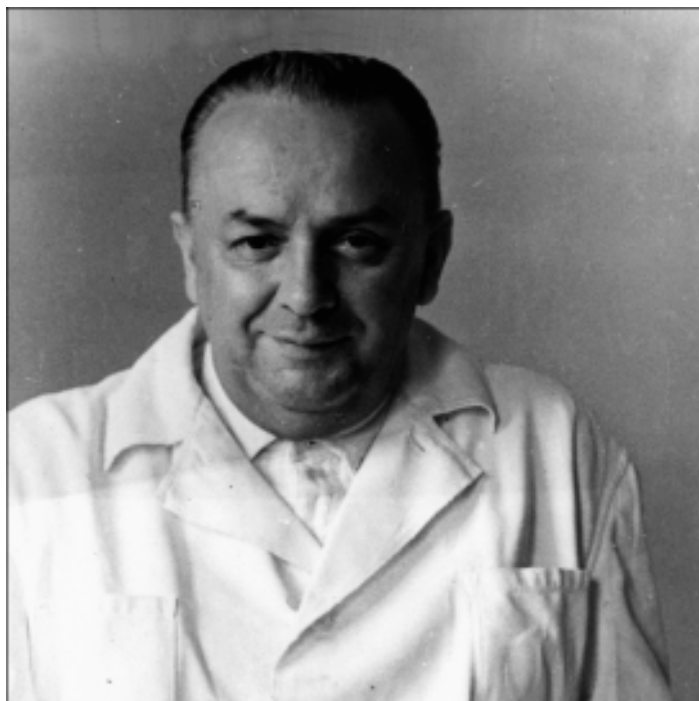
Slovinci, obremenjeni s svojo majhnostjo in vsakršno narodnostno ogroženostjo, predvsem cenimo in slavimo svoje besedne umetnike, pesnike in pisatelje, dramatike že nekoliko manj, pri tem pa vse preveč zlahka spregledujemo velikane vseh drugih strok, čeprav so k narodnemu in človeškemu napredku morda prispevali neprimerno več kot kakšen samoljubljen verzifikator; pa naj je še tako vroče in solzavo izpeval svojo nesrečno ljubezen in nemilo usodo svojega plemena. Prepričan sem, da bo čas, ki prihaja, terjal od nas, da prevetrimo to vrednotenje, ne da bi s tem komurkoli škodili ali ga omalovaževali. Le širši izbor bo treba dajati na sito in videti, kaj vse bo ostalo zgoraj, kaj pa bo morda kljub našemu vnaprejšnjemu pričakovanju začuda padlo skozi.

Bločan in kot vedo povedati starejši, je to tudi do konca ostal. Samo da je zvedel, da je kdo z njegovega konca bolan, da so tega ali onega pripeljali v bolnišnico, že se je zanimal za njegovo stanje in če se je le dalo, ga je obiskal. Na kateremkoli oddelku.

Vendar je bil po svojem delu veliko več kot samo Bločan. Bil je Slovenec in Jugoslovan in svetovljan. Predvsem pa velik humanist in značajnej.

O tem nam govorijo njegove najpomembnejše življenjske odločitve. Najprej je tu odločitev za poklic zdravnika.

Čeprav je res, da si marsikdo izbere ta imenitni poklic tudi iz manj humanitarnih nagibov, je mladega Lavriča, kakor kaže vse njegovo kasnejše delo, k odločitvi gnala predvsem želja, pomagati ljudem v stiski, kar je sicer osnovna zahteva tega »najlepšega« poklica. Vnaprej je treba vzeti v zakup ne le neprespane noči, temveč predvsem tudi poraze in pogosto nemoč zaradi nedovršenosti vede same pa zavoljo neprimernih materialnih, socialnih in mnogih drugih okoliščin. Mnoge

Akademik dr. Božidar Lavrič

v njegovem času pri nas najbolj razširjeno in kot se je zdelo – neozdravljivo bolezen. O tem priča tudi prva uspešna operacija srca ob doma izdelani aparaturi, ki je med posegom ohranjala pacienta pri življenju. Pomisli: v takratnih razmerah, leta 1958. V zanikrni balkanski državi. Vrhunski dosežek svetovnega pomena.

Da je Dr. Lavrič že kot mlad zdravnik imel pred sabo ne le svojo, temveč ambicijo vsega slovenstva, je dokazal z uspešnim delom za ustanovitev popolne medicinske fakultete v Ljubljani. Zavedal se je, da narod brez lastne vrhunske razvite znanosti ne bo mogel obstati kot narod. S prevzemanjem funkcij dekana medicinske fakultete in celo rektorja vse univerze v Ljubljani se je pokazal ne le kot humanist, temveč kot aktivist: pomemben del svojega konkretno strokovnega dela je nesebično prepuščal drugim, da se je sam lahko posvetil splošnejšim nalogam, razvijanju medicinske in drugih znanosti, ki so splošnega pomena za uspešen razvoj celotnega naroda.

Tretjo Lavričevo odločitev, najbrž zanj najtežjo, so mu vsilili Italijani. Njen prvi del, se pravi odločitev da bo pomagal partizanom v hosti in ne okupatorjem po mestih, se je zdel do nedavnega še precej samoumeven. Danes tudi to ni več.

In najbrž je res: S svojim ugledom, jasno opredelitvijo in s svojim zgledom takoj na začetku okupacije je dr. Lavrič potegnil za seboj malone vse slovensko zdravstvo. To je bila častna odločitev tega dela slovenskih izobražencev in lahko so zgodovinsko ponosni na organizacijo medicinske službe v letih okupacije. In na svojo slovensko opredelitev.

Drugo poglavje te tretje Lavričeve odločitve je dandanašnjemu Slovencu še težje razumljivo. Italijani so vedeli, koga imajo v rokah. Vedeli so, da Lavrič ni kdorkoli iz milijona okupiranih Slovencev. Cenili in ocenili so njegovo čudodelno kirurško roko zelo visoko, zato so mu ponudili ugledno mesto kirurga kjerkoli v matični Italiji – ali pa internacijo. Presenetljivo bi človek na hitro pomislil: Izbral je drugo!

Kakšno dilemo so postavili Lahi pred mladega zdravnika, takrat pri dobrih štiridesetih. V polnem zaletu, strokovno in človeško na vrhu moči. Ravno je imel za sabo zmago v bitki za popolno medicinsko fakulteto. V svetu je bil že znan. Lahko bi se sijajno povzpел na katerikoli italijanski ali nemški univerzi ali kliniki. Takšni strokovnjaki so zlasti med vojno šli za med...

Lavrič je rekel – ne. In ko je

Nadaljevanje na 14. strani

O delu in življenju akademika Lavriča sta se z gospodom Škrabcem pogovarjali gospa prof. dr. Darinka Soban in dr. Zvonka Zupanič-Slavce

Ne samo literatura, tudi ne samo umetnost, tudi znanost, tudi tehnika, praktična uporaba znanja določajo položaj in veljavo vsakega posameznega dela človeštva.

Doktor Lavrič je bil po rojstvu

od teh čeri zdravniškega poklica je spoznal na svoji poti tudi dr. Lavrič, pa ni klonil pred njimi. Iskal je rešitve in jih pogosto tudi našel. O tem nam govorita Golnik in Topoljščica kot zdravilišči za TBC,

Osnovna šola Toneta Šraja-Aljoše

Nova vas

“Dobra šola ne pozna prisile in neuspeha. V njej ni kritike, kazni, izgovora in popuščanja. V njej je prijateljstvo, zaupanje, svoboda in napredovanje. V dobri šoli so stalni gostje sodelavci in tudi starši.” (po W. Glasserju)

Naša OŠ je med manjšimi osnovnimi šolami v Sloveniji. Obiskuje jo 184 učenec in učencev, ki so razdeljeni v devetih oddelkih. Veseli nas, da število vpisanih otrok narašča in ne pada tako kot po večini šol v Sloveniji. Leta 1994 smo imeli 153 učencev, letos pa kar za 31 več. Tudi naslednja leta ne bo težav z vpisom.

so vsa leta, odkar preverjamo znanje, po uspehu nad slovenskim povprečjem (slovenski jezik +2%, matematika +10%). Že drugo leto je kar 20% osnovnošolcev prejelo Zoisovo štipendijo, to je štipendija za nadarjene učence. Za pridobitev le-te so potrebne visoke sposobnosti, odličen uspeh, vidne uvrstitve na različnih tekmovanjih in vse to naši

Šolska stavba

Za vzgojnoizobraževalno delo in nemoteno delo šole skrbi 23 delavcev - učiteljice na razredni stopnji, učiteljice v podaljšanem bivanju, učiteljice in učitelji predmetne stopnje, pedagoginja, knjižničarka, računalničarka, ravnateljica, tajnica - računovodkinja, kuharica, čistilke, hišnik in dve delavki preko javnih del.

Osnovna šola Toneta Šraja-Aljoše je lepa in kvalitetna šola. Lepoto in urejenost spoznate

že, ko vstopite vanjo skozi galerijo likovnih izdelkov naših učencev, ki pa ne krasijo samo le-te, temveč so razstavljeni po vseh hodnikih šole. Ko stopate po hodnikih, lahko začutite red, čistočo in domačnost.

Kvalitetna šola smo zato, ker se naši učenci veliko naučijo. Na tekmovanjih na različnih področjih dosegajo lepe rezultate, osmošolci pa

učenci tudi dosegajo.

Na naši šoli delajo dobri učitelji z ustrežno izobrazbo. Kot veste, je pridobitev strokovnega kadra za tako šolo, kot je naša, zelo težka naloga, saj imajo nekatera predmetna področja le po štiri ure tedensko.

Imamo dobro založeno knjižnico. Obisk in izposoja se iz leta

V knjižnici je vedno veselo

v leto večata. Kar 44 % vseh učencev je vključenih v bralno značko, vključujejo se tudi učenci male šole.

Naše ekskurzije, športni, naravoslovni in kulturni dnevi so

proces.

Tako že leta sodelujemo z lovci in z njimi pripravimo naravoslovni dan za učence od prvega do četrtega razreda.

Lovskim zgodbam otroci radi prisluhnejo

dobro organizirani. Ker vemo, kako pomembno je sodelovati s starši in krajem, se trudimo in jih vključujemo v vzgojnoizobraževalni

Vsako leto nas obiščejo policisti, s katerimi pregledamo varne poti v šolo, predstavijo pa nam tudi svojo dejavnost.

Mala galerija

Predstavitve dela policije

Gobar Jože Arko z učenci drugega razreda nabira in pripravi razstavo gob.

Dela z računalniki se učenci nikoli ne naveličajo

Imamo urejeno računalniško učilnico z dvanajstimi računalniki. Učenci med poukom spoznavajo uporabne računalniške programe po posameznih predmetnih področjih. V popoldanskem času pa imajo možnost svoje znanje dopolniti v osnovnem računalniškem opismenjevanju.

Veliko skrb posvečamo športu. Zavedamo se, da le s številnimi

aktivnostmi in udejstvovanji mladi pridobivajo na samozavesti in pozitivni samopodobi.

Že tretje leto smo vključeni v šolsko košarkarsko ligo, ta pa ima še veliko dodatnih aktivnosti: navijačice, plesalke, fotografe, novinarje, video snemalce. In na vseh teh področjih naši otroci dosegajo zelo visoke rezultate. Lepe uspehe imajo tudi atleti, smučarji, šahisti.

Tekme ŠKL-ja popestrijo naš vsakdan

Učencem smo ponudili veliko in pestro izbiro interesnih dejavnosti.

Težave nam predstavljajo prevozi učencev. Letos nam prevoze opravlja zasebnik. V šolo se vozi dobrih 60 % učencev. Vozači nimajo enakih možnosti za vključevanje v izvenšolske dejavnosti, ki naj bi se izvajale v popoldanskem času.

V šolski kuhinji dnevno pripravimo 210 malic in 40 kosil. Trudimo se, da bi otrokom preskrbeli čimbolj primerno prehrano.

V tem šolskem letu bomo za naše učence organizirali:

- letno šolo v naravi na Debelem

Rtiču za učence 4. razreda,

- zimsko šolo v naravi na Rogli za učence 5. razreda,
- preživetje v naravi za učence 6. razreda v Tolminu,
- preživetje v naravi za 7. razred Spuhlja pri Ptuj,
- za učence 8. razreda šola za življenje.

Načrtovanega imamo še veliko dela, ki pa vam ga bomo predstavili v naslednjih številkah.

*Milena Mišič
foto: Rok Žgajnar*

Vrtec v Novi vasi ima premajhne prostore

Tako kot že vrsto let se tudi letos vrtec na Blokah otepa s prostorsko stisko. Poleg tega, da so sami prostori zelo utesnjeni, trenutno na sprejem v vrtec čaka deset otrok, ki smo jih v oktobru 1999 razvrstili na prednostni vrstni red in sedaj čakajo na sprejem. Poleg teh otrok, ki čakajo na sprejem v vrtec doma v varstvu pri starih starših, pa je še nekaj otrok, ki jih njihovi starši vozijo v vrtec v Cerknico ali Iga vas, ker nimajo možnosti otroka pustiti v domačem varstvu. Še zlasti je ta problem velik za tiste starše, ki imajo otroka starega do treh let, saj za tako majhne otroke v vrtcu v Novi vasi sploh ni prostora. V vrtec v Novi vasi po predpisanih standardih tako majhnih otrok sploh ne smemo sprejemati in tako so starši teh otrok prisiljeni iskati varstvo zanje

v vrtcih v sosednjih občinah, če nimajo doma starih staršev, ki so jim pripravljeni paziti otroka.

Na področju otroškega varstva nas torej na Blokah čaka velika naloga – kako zagotoviti dovolj prostora za varstvo predšolskih otrok, ki organizirano varstvo v vrtcu nujno potrebujejo. Smo pa v začetku šolskega leta 1999/2000 pridobili lepe nove prostore za program priprave na šolo in sicer v kletnih prostorih osnovne šole. Otroci, ki obiskujejo ta program, imajo svoj vhod in garderobo ter še dva bivalna prostora namenjena igri in delu.

Pomočnica ravnateljice, Andreja Mestek

V vrtcu je tudi zabavno

Prireditev je popestril mešani pevski zbor kulturnega društva Bloke

Nadaljevanje z 11. strani

Bločan rekel ne, je bilo to pribito. Odšel je v internacijo. Nekam na škorenj. Od koder je ušel. Skozi Rim v Bari. Zdravit partizane in druge zavezniške vojake. V internaciji se je naučil angleščine, da mu je bilo potem med angleško govorečimi zavezniki lažje. Od tam v osvobodjeni Beograd in s Sremsko fronto od Šida do Zagreba in Trsta v Ljubljano.

15. maja 1945 v Ljubljani sleče podpolkovniško uniformo in se zavije v haljo civilnega kirurga. Spopada se z razjedenimi lačnimi pljuči, z oslabelemi srci, z novo anestetiko, celo s plastično kirurgijo, nevrokirurgijo...

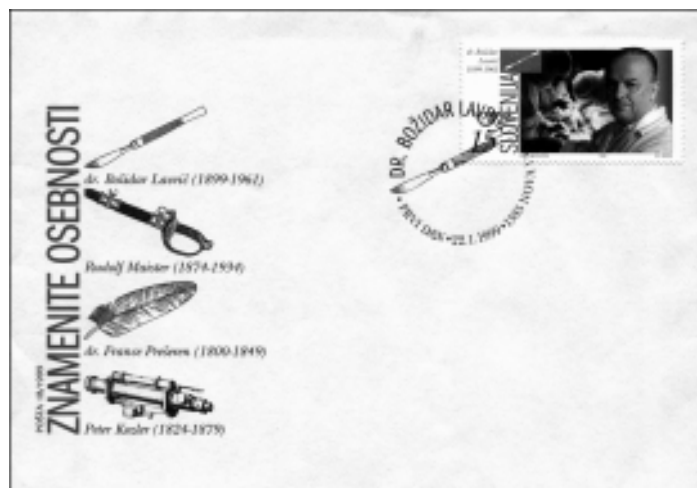
Zadnji med kirurgi, ki je obvladoval vse in natančno vedel, da to ne more trajati, zato je ob svojem vsestranskem prakticiranju pospešeno in načrtno vzgajal – specialiste.

Mnoga pomembna imena iz slovenskih zdravniških vrst so zrastle pred njegovim proforskim katedrom in ob njegovi operacijski mizi. Pa na tujih klinikah z Lavričevim priporočilom.

Ljubljanski Univerzitetni klinični center je zaslovel kot uspešna sodobna klinika na temeljih, ki jih je zabetoniral Bločan – akademik, prof. dr. Božidar Lavrič. S svojim znanjem in s svojim srcem, s svojo roko in s svojo človeško toplino, s svojim delom za vsakega posameznega bolnika in za ves narod.

Navsezadnje: Mar ga je Tito izbral za svojega kirurga zato, ker je bil komunist? Izbral si je pač vrhunškega strokovnjaka in zanesljivega, značajnega človeka. Ne tudi tega dejstva, da je bil Dr. Lavrič Titov zdravnik, nas Bločanov ni treba biti sram.

Janez Praprotnik

Stoletnice se je spomnila tudi Pošta Slovenije z znamko v seriji "znamenite osebnosti". Znamko je oblikoval Edi Berk, nazivna vrednost je 15 sit.

Kdo jih prepozna?

Ko sem leta 1983 pripravljala gradivo za koledar Bloško smučanje 1984, mi je kot neobjavljena ostala tudi fotografija petih deklet še na starih bloških smučkah. Slika je bila najbrž posneta nekega nedeljskega popoldneva ali morda na svečnico, ko je smučalo staro in mlado, že nekoliko na pomlad, kar je moč

sklepati po kopnih strehah in zaplatah v ozadju. Po obliki smuči in pričesk deklet z gotovostjo lahko trdim, da je bila slika posneta pred letom 1930. Točnega datuma verjetno ne bo moč ugotoviti, pač pa me zanima, ali kdo od bralcev katero od smučark prepozna. Ta informacija bi bila zelo zanimiva, saj

je to gotovo ena od najstarejših fotografij o bloškem smučanju in primeren dokument za Smučarski muzej. Če prepoznate katero od smučark, to sporočite kar na Občino Bloke s pripisom "za uredniški odbor glasila".

Stane Korenjak

Bloške smučarke nekoč

Gasilci PGD Velike Bloke kupili novo gasilsko vozilo

PGD Velike Bloke je bilo ustanovljeno leta 1930, pred tem pa so gasilci iz Velikih Blok aktivno delovali v PGD Nova vas. Društvo šteje 145 članov, od tega je več kot polovica mladih gasilcev. Kadrovska popolnitev je zadovoljiva. Društvo beleži svoje uspehe vse od leta 1974, ko je bil zgrajen nov gasilski stolp, nato pa se je nadaljevala gradnja gasilskega doma. V letu 1980 je pridobilo društvo novo gasilsko avtocisterno, izšolali so se novi gasilski kadri (3 častniki I. stopnje, 16 nižjih gasilskih častnikov, 2 gasilska sodnika, 1 mentor mladine in 32 gasilcev). Operativa PGD mora imeti poleg usposobljenega kadra tudi sodobno opremo in tehniko. Dosedanje orodno vozilo je dotrajano in ni bilo več varno za promet, tudi registracija ni bila možna. Zato je občni zbor društva sprejel sklep, da začne postopek pridobivanja prispevkov za nakup

novega vozila. V ta namen je potekala zbiralna akcija, samoprispevek od občanov požarnega območja Velike Bloke. Z denarno pomočjo so pomagala nekatera ljubljanska podjetja, Kovinoplastika Lož, Novolit, Občina Bloke, Lovske družine in posamezni podjetniki. S samoprispevkom smo zbrali 3 000 000 SIT, za preostali del smo vzeli posojilo. Za plačilo dolga pričakujemo sredstva iz občine Bloke, saj društvo deluje v javnem

Novo gasilsko vozilo v Velikih Blokah

interesu občanov Blok. Gasilci so opravili veliko prostovoljnega dela in žrtvovali veliko prostega časa za usposabljanje in s tem prispevali velik delež k požarni varnosti občanov.

PGD je v oktobru tega leta nastopilo z dvema ekipama na gasilskem tekmovanju, tako člani kot pionirji so se uvrstili na tretje mesto. Ekipa pionirjev pa se je na območnem tekmovanju prav tako uvrstila na tretje mesto, v letu 2000 bodo šli na državno gasilsko tekmovanje. PGD Velike Bloke v letu 2000 praznuje 70-letnico svojega delovanja. Ob tej priložnosti bo prevzem novega orodnega vozila, prevzem novega prapora ter odkritje freske sv. Florjana.

*Predsednik PGD Velike Bloke
Miroslav Doles*

Občinski odbor LDS Bloke

Občinski odbor LDS Bloke je bil ustanovljen 24. septembra 1998. Na občinskih volitvah istega leta je nastopil s svojimi šestimi kandidati, od katerih sta bila dva izvoljena v občinski svet. Nastopili smo tudi s svojim kandidatom za župana, ki pa ni bil izvoljen.

Izvoljena svetnika iz naše stranke sta g. Alojz Mazij in g. France Škrabec, ki je bil pri postavitvi občinske uprave in njenih organov izvoljen za podžupana Občine Bloke.

Ostali kandidati, ki na volitvah niso dobili zadostnega števila glasov, pa so člani raznih komisij in odborov pri občinskem svetu.

Občinski odbor LDS Bloke preko svojih svetnikov poizkuša vplivati in delovati tako, da s svojo politiko uresničuje tiste smernice, ki smo si jih zastavili v svojem volilnem programu. Upamo, da bomo s skupnimi močmi v občini naredili nove korake na področju telefonije, komunalne infrastrukture, kulture in gospodarstva, da bomo ustvarili pogoje za boljše življenje na Blokah. Na koncu bi se rad zahvalil vsem volivkam in volivcem, ki ste dali svoj glas na volitvah za kandidate naše stranke in vas hkrati vabim v naše vrste, da bomo s skupnimi močmi še bolj uspešni in prepoznavni.

Vsem članom OO LDS Bloke, simpatizerjem, občankam in občanom pa želim veliko sreče in uspehov v novem letu 2000.

*Predsednik OO LDS – Bloke
Franc Modic*

Gradnja novega gasilskega doma v Novi vasi

Gasilsko društvo Nova vas je lansko leto praznovalo 105-letnico obstoja. Sedaj nas je 115 aktivnih članov, za seboj pa imamo 40 članov mlajše generacije kakor tudi aktivne članice.

Tudi v šolanju ne zaostajamo, saj imamo kar lepo število izšolanih gasilcev. Opremo imamo dokaj sodobno, čeprav smo leta '80 odstopili novo gasilsko avtocisterno društvu v Velike Bloke. Mi pa smo leta '91 kupili drugo manjšo s hitrim napadom in boljšo opremo.

Tako pred požari in drugimi težavami varujemo 2/3 Bloške planote, vključno s tremi velikimi podjetji ter ostalimi pomembnimi objekti, kot so banka, pošta, šola, vrtec, bencinska črpalka, zdravstveni dom in 9 cerkva. Za varovanje vseh teh pomembnih objektov in krajanov smo se ustrezno opremili, pri tem pa se je pojavil problem, saj so sedanji

prostori gasilskega doma ukleščeni med zdravstveni dom in šolo, tako da je nemogoča širitev.

Zato smo se leta '97 odločili za gradnjo novega gasilskega doma. Takoj za tem smo šli v akcijo za zbiranje prostovoljnih prispevkov. Krajan in podjetja so takoj z veseljem priskočili na pomoč, razen nekaterih, ki so obljubili, da bodo to storili kasneje. Leta '98 pa smo kupili parcelo, ki je nasproti bencinske črpalke.

Letos spomladi pa smo intenzivno začeli z gradnjo doma, pri tem smo naleteli na prvo težavo – to je pomanjkljiva dokumentacija. Težavo smo rešili dokaj hitro, saj smo zbrali vsa soglasja razen soglasja občine Bloke, vendar so obljubili, da bodo le-to izdali prihodnje leto.

Medtem pa smo letos že posekali 160 m³ lesa za ostrešje, ki so nam ga dali krajan, le-ta je v

razrezu, dobili pa smo tudi nekaj železa in izdelali opeko, ki je na parceli. Zmanjkuje nam le še nekaj betona. Pričakujemo večjo podporo občine.

Po planu, ki smo ga izdelali lansko leto, pričnemo z gradnjo spomladi 2000 in se selimo v novi dom leta 2001. Sedanje prostore pa bomo v dogovoru z občino odstopili za razširitev vrtca, ki je sedaj pereč problem mladih. Novi gasilski dom pa bo na razpolago vsem, ki ste kakorkoli zainteresirani za boljšo prihodnost, saj bodo zgornji prostori namenjeni različnim dejavnostim.

Zahvaljujemo se vam za vašo pozornost in podporo, obenem pa vam želimo srečno in uspešno leto, ki je pred nami. Pojdimo skupaj v leto 2000 z gasilskim na pomoč.

*Tajnik PGD Nova vas Zvonko
Zakrajšek*

Kaj bomo brali v drugi številki?

Druga številka našega glasila bo izšla prve dni aprila leta 2000. Skušali bomo pripraviti pestro branje. Nadaljevali bomo nedokončane teme iz te številke.

Z županom se bomo pogovarjali o proračunu iz delu občine v letu 2000 in še marsikaj.

Objavljeni pa bodo tudi vaši prispevki. Te pošljite takoj ali pa najkasneje do 15. marca leta 2000.

Drage Bločanke in Bločani

Sedaj se nam je ponudila prva priložnost, da se zahvalimo vsem volivkam in volivcem, ki so dali svoj glas socialdemokratskim kandidatom za občinski svet Bloke. Enako tudi za župana, ki je bil kandidat vseh treh pomladnih strank. Na žalost sem edini izvoljeni član v občinskem svetu, ki sem z dušo in naglas podpiral ustanovitev nove občine Bloke.

Občinski odbor SDS Loška dolina s sedežem v Novi vasi je bil ustanovljen 13. 01. 1996 v prostorih osnovne šole v Novi vasi. Že takrat smo se zavzemali za novo občino Bloke, vendar smo bili priključeni občini Loška dolina.

Člani občinskega odbora SDS, ki so bili iz Blok in Loške doline, smo zelo složno delovali, kar si želimo tudi vnaprej. V letu '98 pa smo ustanovili občinski odbor SDS Bloke.

Občinski odbor SDS Bloke deluje aktivno in dosledno v dobro vseh občanov Blok. Zato vabim občane Blok, ki pošteno in ustvarjalno mislijo, da se nam pridružijo. Vse ostale informacije za vključitev v stranko lahko dobite pri predsedniku OO SDS Bloke.

Občinski odbor socialdemokratske stranke vam želi vesele božične praznike ter srečno, predvsem pa zdravo novo leto 2000.

Predsednik OO SDS Jožef Rot

Ustanovitev turističnega društva Bloke

Na občino je prišla pobuda za ustanovitev turističnega društva. Pripravljen je tudi osnutek pravil društva, ki ga je potrebno sprejeti ob ustanovitvi. Ustanovni občni zbor bo predvidoma v januarju ali februarju naslednje leto. Vsekakor turistično društvo potrebujemo, da bo za razvoj in organiziranost na tem področju nekdo skrbel. Sedaj vse to poteka stihijno in neorganizirano, je pa prav okrog turizma na Blokah potrebno postoriti veliko zadev.

Občina si sicer prizadeva, da bi se na tem področju kaj premaknilo, vendar je na začetku delovanja nove občine bilo potrebno opraviti nešteto stvari, da občina sploh lahko deluje.

Na tem področju občina sodeluje s Turističnim društvom Postojna, ki je skupaj s Centrom za promocijo turizma RS prevzelo izdajo prospekta Turistične jame Slovenije in Notranjski Kras. V tem prospektu formata A4 (kot revija) bodo Bloke predstavljene na eni strani. Prospekt bo izšel v mesecu marcu leta 2000 v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku.

Občina si tudi prizadeva, da bi šla v tisk turistična karta Blok v merilu 1 : 25 000. Osnutek je delno pripravljen, opremiti ga je treba še s

fotografijami in najti pomoč pri financiranju.

Občina se namerava povezati z Zavodom za turizem v Postojni skupaj z drugimi notranjskimi občinami. Tako bi lahko ustanovili širše turistično območje, kot to določa Zakon o pospeševanju turizma. S tem bi pridobili pravico za sofinanciranje turističnih programov iz sredstev Ministrstva za

turizem in malo gospodarstvo. Da bi turizem na Blokah čimprej zaživel in da bi Bločani kaj imeli od tega, se moramo organizirati. Zato vabimo vse, ki so pri tem pripravljeni sodelovati in vidijo v tem kakšne možnosti zase in za Bloke, da to sporočijo na občino. Povabili vas bomo na ustanovni občni zbor Turističnega društva Bloke.

France Škrabec

Bili smo na taboru SKD na Prevaljah

Petindvajset članov našega odbora se je udeležilo tabora SKD meseca septembra na Prevaljah. Prireditev je odlično organiziral tamkajšnji občinski odbor ter se je udeležilo okrog 17 000 ljudi iz vse Slovenije. Udeleženci so bili najbolj veseli napovedi o združitvi strank

SKD in SLS, ki sta jo napovedala prvaka obeh strank Lojze Peterle in Marjan Podobnik.

Vsem bralcem želi občinski odbor SKD Bloke vesel božič in srečno novo leto.

France Dobravec

foto: Simon Koverjak

Pejšaž na strehi

ŠD Bloke se predstavi

Nastanek in razvoj športnega društva Bloke

O ustanovitvi skoraj ne moremo govoriti. Če bi dejali, da je to naša pogruntavščina, bi se kar na debelo zlagali, pravijo člani društva. Bločani so ustanovili TVD Partizan že daljnjega leta 1953, ki je bil aktiven vse do leta 1991. Od tega leta pa do leta 1994 je vladalo nekakšno zatišje, kar pa ne pomeni, da se Bločani v tem času niso ukvarjali z rekreacijo. Sredi leta 1994 pa smo stopili skupaj, zbrali vso potrebno dokumentacijo in pod novim imenom – Športno društvo Bloke ter zaščitnim znakom Bloškega smučarja začeli delati.

Kaj smo naredili doslej?

Začetek je bil kar težak, vendar tudi zanimiv. Na računu ni bilo nič, vendar se je vsak dan nekaj dogajalo. Uredili smo travnato nogometno igrišče, ogradili ter opremili z reflektorji smo asfaltno igrišče pa še kaj bi se našlo. V tem času je košarkarska ekipa Blok, ki je že tekmovala v trim ligi v Loški dolini, dala idejo, da se organizira košarkarski turnir na prostem. Malce s strahom, vendar toliko bolj zagnano smo se lotili tega dela. Uspelo nam je organizirati turnir, na katerem je sodelovala tudi ekipa iz Trsta. Tako je bil led prebit. Pri organiziranju, kakor tudi pri vseh drugih delih, se moramo zahvaliti podjetjema Novolit in Kovinoplastika ter seveda mnogim Bločanom, ki so nam bili vedno pripravljeni prisluhniti ter nas tudi materialno in finančno podpreti, tako da smo do danes priredili kar lepo število turnirjev in tekmovanj. Poleg tekmovanj pa je namen športnega društva organizirati rekreacijo za Bločane. V dvorani poteka skoraj vsak dan kakšna zvrst rekreiranja. Ob ponedeljkih in

sobotah imajo dekleta in žene aerobiko, v torek je družinska rekreacija, v sredo in petek pa imajo rekreacijo moški. Rekreacija pa poteka tudi v poletnih mesecih in to na travnatem in asfaltnem igrišču. Seveda pa smo se poskusili tudi v zimskih športih in hojo v hribe. Skupina ljubiteljev gora je osvojila Krn. 2. januarja 1999 smo organizirali Novoletni tek na smučeh in ker je uspel, smo dobili pogum za uresničitev tihe želje – oživiti Bloške teke. To se je zgodilo že februarja 1999. Čeprav nam je odjuga jemala sneg smo uspeli prirediti Bloške teke.

Načrti za naprej

Vsekakor je cilj športnega društva ohraniti vse dejavnosti, ki potekajo že sedaj. To je rekreacijska dejavnost preko celega leta, organizirati imamo namen dva spominska turnirja – enega v košarki in enega v nogometu, dve že tradicionalni nogometni tekmi – stari-mladi in tekmo z večnimi tekmeči iz Loškega Potoka. Nadaljevali bomo s tekmovanji v trim ligah v Loški dolini, kjer imamo eno košarkarsko in kar dve nogometni ekipi. V zimskem času bo organizirana tudi smučarska tekma za medobčinski pokal in pa seveda novoletni tek. Intenzivno pa potekajo že dogovori o Bloških tekih 2000.

Člani športnega društva Bloke pa imajo tudi dolgoročne načrte. V prihodnosti bi radi uredili nogometno igrišče na travi, ki bi imelo tudi atletsko stezo. Za ta projekt je bilo že narejeno nekaj korakov. Čedalje glasnejša postaja tudi ideja po postavitvi vlečnice na Piškovcu. Seveda pa so ti načrti povezani z večjimi finančnimi sredstvi, ki pa niso nerešljivi. "Z nekaj dobre volje in veliko trdega dela se vse naredi."

Marjan Ivančič

Tekmo je kot običajno komentiral Tone Urbas

Tradicionalni Bloški teki

Po več kot desetletju obudili tradicijo bloškega smučarja

Člani Športnega društva Bloke načrtujemo, da bomo tudi to zimo pripravili tradicionalne Bloške teke. Leta 1988 smo kljub muhasti zimi izpeljali Bloške teke, ki so bili zadnji vse do letošnjega, lahko rečemo kar zgodovinskega 21. februarja, ko smo s podporo podjetja Novolit in ostalih sponzorjev organizirali in na zadovoljstvo 250 sodelujočih

lahko nastopili na 7 in 20 km dolgi tekaški progi, ki bo potekala po že ustaljeni trasi od bencinske črpalke v Novi vasi, kjer bo začetek tekmovanja, preko Velikih Blok, Metulj, Topola, Studenca, Velikega Vrha in nazaj v Novo vas, kjer bo cilj. Zaključek s podelitvijo priznanj in medalj bo v osnovni šoli Nova vas, kjer se bodo tekmovalci po

Teki 1999. Tekmovalci na cilju so bili malce utrujeni a zadovoljni.

tekmovalcev po več kot desetih letih ponovno uspešno izpeljali 14. Bloške teke. Udeleženci in prireditelji podobnih športnih manifestacij v Sloveniji ne pravijo zaman, da imamo Bločani bogato smučarsko tradicijo, na katero smo lahko še kako ponosni. Člani Športnega društva Bloke smo lahko zadovoljni, da smo uspeli ponovno obuditi med Bločani skoraj pozabljeno športno in turistično prireditev. Vsekakor s tem nadaljujemo in oživljamo ideje in delo očeta Bloških tekov, žal že pokojnega Ivana Žurge.

Tradicionalni 15. Bloški teki bodo v nedeljo, 23. januarja, leta 2000 ob 9.30. Upamo, da bomo imeli dobre snežne in vremenske pogoje, ki nam bodo omogočili, da na Bloke ponovno privabimo večtisočglo množico tekmovalcev in obiskovalcev iz vse Slovenije, mogoče pa tudi iz tujine. Tekmovalci v vseh starostnih kategorijah bodo

končanem teku lahko preoblekli. Kot generalka na glavno prireditev Bloških tekov nam bo služil božično-novoletni tek, ki bo na dan sv. Štefana v nedeljo, 26. decembra, ob 15. uri in to na 5 in 10 km dolgi tekaški progi.

Člani Športnega društva vabimo vse, ki nam želijo po svojih močeh pomagati pri organizaciji in izvedbi Bloških tekov. Le enotni in s skupnimi močmi lahko dobro izkoristimo ponujeno priložnost, da Bloške teke kot športno in turistično prireditev na najboljši način uporabimo pri promociji samega kraja in predvsem naše nove občine. Ime bloškega smučarja želimo znova ponesti v svet.

Jože Marolt

Tradicija nekaj velja

Ko je Jože prinesel uredniku tekst o Bloških tekih je takoj nastopila odjuga!

“Zime se najbolj bojijo šoferji in prašiči”

Je dejal Petrasov Mirko ml. prejšnjo soboto, ko so pri Zakrajškovi v Novi vasi imeli koline. Nič kaj prijeten dogodek za prašiča, za domače pa praznik. Seveda so ga razdelali tako, kot se po stari šegi spodobi. Naredili so krvavice, klobase in salame. Pa tudi kožnice niso manjkale. Nekaj so nasolili in bodo posušili, nekaj pa kar v skrinjo. Lep običaj ni kaj. Pa dober tek!

Na turistični kmetiji

Na kmetiji so imeli koline in tudi goste iz mesta, ki so opazovali dogodek. Še posebej je vse zanimalo dvanajstletnega Mihca. Vse je hotel vedeti in videti. Z zanimanjem je opazoval tudi, kako je gospodinja prala čreva.

Ko so večerjali ter se mastili s klobasami in drugimi dobrotami, pa je pomoderal: “Od vruga požrešen je moral biti tisti, ki se je prvi spomnil, da je opral čreva ter naredil klobase.”

Med bloškimi podjetniki

Nekateri dandanes pri imenu svoje firme uporabljajo kar začetnice svojega priimka in imena. Tako je npr. s. p. KO - MAR (t. j. Kovačič Marko) in s. p. ZA - MET (t. j. Zabukovec Metod).

Ko je to videl Mule Jože od Fare, ki ima težko gradbeno mehanizacijo in koplje vse mogoče, je dejal: “Jaz bom pa s. p. MU - JO.”

Cimpermanska

Jože Marolt, po domače Kzmankar s Studenca je delal kot tesar pri predhodniku SGP Gradišče, pri Remontu v Cerknici. Ko so delali leseni opaz za beton pri neki gradnji v Cerknici, je začel pred malco nekaj iskati med deskami in lesenimi ostanki.

“Kaj pa iščeš?” so ga vprašali sodelavci.

“Eno dilco - 20 x 30.”

In so nato vsi iskali. Končno je eden našel kos približno take mere, mu ga prinesel in vprašal:

“Kaj ga boš pa rabil?”

“Da se bom pri malici vsedel.”

Koline pr' Farə

U Čičkavem pepelə
so ano bouho ujelə.
Na farouškəmə muostə
so jo dalə po kuostə.
Pr' Zavrlə so jo odrlə,
pr' Žəpanə pa špeh cvrlə,
puotlej pa dəlilə,
de so usi Faroucə suoj tal dobilə.

Hmjetek je dobiu rjepək,
Kluza tistu k' se muza,
Mežnarjou Jaka tistu k' kaka,
Mežnarjou Luka pa tistu k' kuka,
Lastavəc ze dva koline,
de sta z Malnarjem cedila sline.
Puotlej so pa še farouške dejkle
poune škafe čreu damu ulejkle.

*Zlužu Mežnarjou Lovre od Fare pred buhvej kuolku lejtj,
povejdał Čičkava mama od Fare,
zapisou pa Obloškə Tuonček majhnu pred lejtam dva taužent.*

To je ena od najstarejših hiš na Blokah. Pravi spomenik bloške vaške arhitekture. Preživela je stoletja. V njej je živel tudi že imenovani Mežnarjev Lovre. Ker ni imel zemlje, se je poleti preživljal s priložnostnimi deli, pozimi pa je Novcem in Farovcem na velikem podstrešju meso sušil... ....in sline cedil.

Iščemo ime našega časopisa

Kot dobi vsak novorojenček ime, tako naj bi ga tudi naš časopis. Ker ustanovitelj ni uspelo najti dobrega imena, ga tokrat iščemo s pomočjo vas. Vabimo vas, da sodelujete s svojimi predlogi za ime časopisa. Uredniški odbor bo podelil nagrado

10 000 sit

tistemu, katerega predlog bo izbran. Dodatni pogoji: ime naj bo prepoznavno, lahko izgovorljivo in ne preveč splošno. Če je mogoče, naj se v imenu čuti pozitiven naboj razvoju in času, ki prihaja.

Vaše predloge pošljite na naslov: Občina Bloke, uredniški odbor Glasila Občine Bloke, Nova vas 4a, 1385 Nova vas do 15. 1. 2000

Prejete predloge bo pregledal in izbral ime uredniški odbor, potrdil pa občinski svet.

Glasilo občine Bloke

Odgovorni urednik: *Stane Korenjak*; Uredniški odbor: *France Škrabec, Janez Praprotnik, Milena Mišič, Rado Ponikvar*

Oblikovna zasnova, računalniška grafika in stavek: *Simon Korenjak*; Lektoriranje: *Marija Korenjak*

Tisk: *Tiskarna KVM Grafika Ribnica*; Izdelava filmov: *Studio Abakos Cerknica*

Izdaja Občina Bloke, naklada 650 izvodov. Glasilo prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini.

KOVINOPLASTIKA LOŽ

**KUHINJSKI POMIVALNIKI
IZDELKI ZA DOM IN GOSTINSTNO
IZ NERJAVEČEGA JEKLA**

**STAVBNO OKOVJE
STREŠNA OKNA
PLASTIČNA OKNA IN VRATA**

Modro varčevanje Depozit za 5

Postopno varčevanje z mesečnimi vplačili zahteva minimalne napore, prinaša pa maksimalne učinke. Ne glede na to, ali vlagate velike ali majhne vsote, se vaše premoženje povečuje iz meseca v mesec. Modro varčevanje lahko prekinete po enem letu ali pa varčujete vseh pet let, saj so obrestne mere za vsako zaključeno varčevalno leto od drugega leta naprej višje.

Primer izračuna:

- mesečno vplačilo: 10.000 tolarjev
- čas varčevanja: 5 let
- TOM: 0,6%
- privarčevani znesek po petih letih: 796.425 tolarjev

Če imate sredstva, ki jih dlje časa ne nameravate uporabiti, a jih ne želite nepreklicno vezati, je depozit za 5 kot naročen. Vezavo depozita lahko prekinete že po prvem letu, če boste denar potrebovali. Sicer pa vas bo mikalo, da bi vezavo nadaljevali, saj se po izteku drugega leta vezave obrestna mera vsako leto poveča za toliko, da se splača varčevati vseh pet let.

Primer izračuna:

- znesek vezave: 550.000 tolarjev
- čas vezave: 5 let
- TOM: 0,6%
- glavnica po 5 letih: 867.308 tolarjev

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Vič-Notranjska

GRADBENO TEHNIČNA TRGOVINA v NOVI VASI na BLOKAH

tel: 798-075 ali 866-234

Električna orodja (Iskra, Bosch, Black&Decker):

-kotna brusilka Iskra 800W	9.990,00 SIT
-električni vrtalni stroj Iskra 800W	11.874,82 SIT
-električni vrtalni stroj Bosch PSB570W	12.754,90 SIT
-ubodna žaga B&D KS631	12.482,52 SIT
-kompresor 100l	53.542,85 SIT

TV, akustika in bela tehnika

-TV Evelux color 55 cm	38.169,74 SIT
-video recorder Philips	34.509,00 SIT
-radio budilka AIWA	5.388,47 SIT
-zamrzovalna omara Zanussi	56.180,00 SIT
-zamrzovalna skrinja LTH 380L	69.833,52 SIT
-pralni stroj Zanussi FLS 873C	70.603,75 SIT
-štedilnik korona	59.397,00 SIT

Novoletne jelke z lučkami

Novoletne lučke in okraski

5.778,94 SIT

Delovne obleke in obutev

-kombinezoni	5.000,00 SIT
-bunde (tridelne)	8.220,00 SIT
-škornji gumijasti	Od 1.950,00 SIT
-delovni čevlji (podloženi)	6.300,00 SIT

Kmetijska oprema in repromaterial:

motorne žage	
-husquarna 340	64.830,00 SIT
-stihl (017, 026), 029	79.765,88 SIT
-dolmar	109.317,00 SIT
-jonsered 2045	69.599,00 SIT
-partner 351	37.302,00 SIT
Krožne žage vidia od fi 200 - 500mm	
-rotacijska luč	4.972,00 SIT
-filtri, žarnice, brisalci, olje...	
-akumulatorji Topla	
od 40 do 135Ah	100Ah za 12.482,51 SIT
-sod INOX 55, 75, 100l	od 10.711,70 SIT

Vodoinstalaterski in elektro material

-Enoročne baterije UNITAS, ARMAL, NIKA

Gume - plašči za:

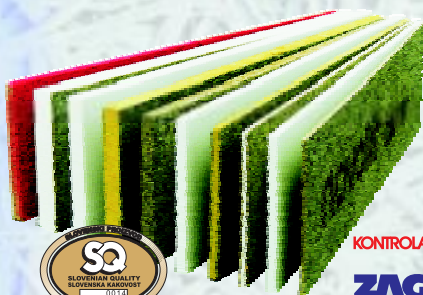
- kolesa
- Avtomobile (SAVA, MATADOR...)
- kmetijske in gradbene stroje
- tovorna vozila

Toplotne in hidroizolacije

-kombi plošče, stiropor, Styrodur, Tervol, Novoterm

**ZELO UGODNA
Ponudba!**

IZOLACIJE V GRADBENIŠTVU

• LESOCEMENTNE plošče

- Novolit
- Akuterm

• KOMBI plošče

- Kombipor
- Kombivol

• STIROPOR

različnih gostot (kg/m³)

- SGP-12/A
- SGP-15/B
- SGP-20/A
- SGP-30/A
- SGP-F

KONTROLA KAKOVOSTI:

Nova vas 56
1385 Nova vas na Blokah
Tel: 061/866-234; Fax: 798-011
E-mail: novolit@siol.net
Web: <http://www.novolit.si>

novolit

podjetje za proizvodnjo
izolacijskih izdelkov d.d.

GOSTILNA

Miklavčič

VELIKE BLOKE

Vas vabi na: poslovna kosila, ohceti, praznovanja...

Široka izbira domače hrane. Posebna ponudba: bloške koline.

Želimo vam vesel božič in srečno novo leto.